

ਧਾਰਮਿਕ ਗਿਆਨ

RELIGIOUS KNOWLEDGE

ਜਮਾਤ- ਪੰਜਵੀਂ

CLASS- 5

ਸਿੱਖੀ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ,
ਫੇਰ ਕਿੰਨਾ ਹੀ ਭਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਕਿੰਨੀਆਂ
ਹੀ ਮਾਲਾ ਫੇਰੀਆਂ ਜਾਣ, ਕਿੰਨੀ ਹੀ ਸੋਧ
ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਅਰਥ ਨਹੀਂ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਵਕਤ
ਸਿੰਘ ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਨ-

‘ਸਤਿਗੁਰ ਤਾਰਨਗੇ ਅਤੀਤ।’

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ-

‘ਨਾ ਭਾਈ, ਤਾਰੂਗੀ ਪਰਤੀਤ।’

If faith and love is removed from Sikhism,
then no matter how much meditation is done,
how many rosaries are rotated,
how many purifications are made, it makes no sense.

At the time of Satguru Ram Singh Ji
Sikhs used to recite shabad, *“SATGUR TAARANGE ATEET”*
(Satguru would liberate us from our past)
Satguru ji commanded, *“NAA BHAI, TAAROOGI PARTEET.”*
(Only trust can liberate one
from the cycle of birth, death and rebirth.)

ਉਪਦੇਸ਼-

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ
Sri Satguru Jagjit Singh Ji.

ਧਾਰਮਿਕ ਗਿਆਨ

RELIGIOUS KNOWLEDGE

ਜਮਾਤ- ਪੰਜਵੀਂ

CLASS- 5

ਨਾਮਧਾਰੀ ਦਰਬਾਰ

ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ

**NAMDHARI DARBAR
SRI BHAINI SAHIB**

ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ - 2021
ਗਿਣਤੀ- 500

Second Edition - 2021
500

ਕੀਮਤ :

Price :

ਛਾਪਕ :

Printer :

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ :
ਨਾਮਧਾਰੀ ਦਰਬਾਰ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ
ਲੁਧਿਆਣਾ, ਪੰਜਾਬ-141126

Publisher :
Namdhari Darbar
Gurdwara Sri Bhaini Sahib
Ludhiana, Punjab - 141126

ਭੂਮਿਕਾ

ਇਹ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਮਨੋਰਥ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸੁਭ ਅਮਲਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਹੈ।

ਇਸ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਲਈ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੁਝਾਅ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਗਲੇ ਐਡੀਸ਼ਨ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਸੁਆਗਤ ਹੋਵੇਗਾ।

PREFACE

This text book has been prepared as per the *Hukam* of Sri Satguru Ji. The purpose behind this is to connect children with Gurbani, history and good deeds.

If there are any Important suggestions for this textbook, they are welcome for the next edition.

ਪ੍ਰਿੰ. ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ
Pr. Satwant Kaur
ਸੰਪ: 92125-94349

ਤਤਕਰਾ

1.ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ

2.ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਤੇ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ

3.ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸਾਜਣਾ

4.ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪੰਜ ਕਕਾਰ

5.ਅਕਾਲ ਪੀੜਿਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ

6.ਇਕਾਗਰਤਾ

7.ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ

8.ਸ਼ਬਦ

9.ਕਵਿਤਾ

INDEX

Japji Sahib06

GuruTegh Bahadur Ji and Makhan Shah..36

Creation of the Five Beloveds.....40

Satguru Jagjit Singh and Five Kakaars.....44

Help for famine victims.....48

Concentration.....52

Bhai Taroo Singh's Martyrdom.....56

Shabad.....60

Poem62

**ਸ਼ਹੀਦੀ ਅਸਥਾਨ
ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ**

**Martyr's Place
Malerkotla**

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ Japuji Sahib

ੴ

ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਇੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਹਰ ਥਾਂ ਰਮਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।
God is Universal and He is present everywhere.

ਸਤਿਨਾਮੁ

ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਸੱਚਾ ਹੈ।
'Truth' is His Name.

ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ

ਉਹ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਥਾਂ ਵਿਆਪਕ ਹੈ।
He is the Creator of the universe and is present everywhere.

ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰ

ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਡਰ ਨਹੀਂ, ਉਸਦਾ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੈਰ ਨਹੀਂ।
He has no fear, He has no envy.

ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ

ਉਸਦਾ ਸਰੂਪ ਕਾਲ ਭਾਵ ਮੌਤ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ, ਉਹ ਜੂਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

He is timeless, free from the cycle of life and death and is not born in any particular form; He Himself is His own Creator.

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਐਸਾ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

God (of the above-mentioned characters) can be obtained by the blessings of the *Guru* (true and enlightened spiritual master).

॥ ਜਪੁ ॥

ਇਹ ਬਾਣੀ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ।

Jap (Chant) This is the name of this prayer.

ਆਦਿ ਸਚੁ ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ ॥

ਹੈ ਭੀ ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਜੁਗਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਹੋਂਦ ਹੁਣ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੋਂ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ।

Satguru Nanak says that God has been there since the beginning, He was there in the past before the ages, and is there in the present ages and He will continue to exist beyond the future ages as well.

ਸੋਚੈ ਸੋਚਿ ਨ ਹੋਵਈ ਜੇ ਸੋਚੀ ਲਖ ਵਾਰ ॥

ਸੋਚ (ਇਸ਼ਨਾਨ ਆਦਿਕ ਕਿਰਿਆ) ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਨ ਦੀ ਸੁੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਭਾਵੇਂ ਮਨੁੱਖ ਲੱਖ ਵਾਰ ਬਾਹਰੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਦਾ ਰਹੇ।

ਬਹੁਤੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ, ਭਾਵੇਂ ਜੀਵ ਲੱਖਾਂ ਸੋਚਾਂ ਸੋਚਦਾ ਰਹੇ।

One cannot obtain the purity of mind by outwardly cleaning oneself (taking bath) millions of times, or by imagining about Him millions of times.

ਚੁਪੈ ਚੁਪ ਨ ਹੋਵਈ ਜੇ ਲਾਇ ਰਹਾ ਲਿਭ ਤਾਰ ॥

ਚੁੱਪ ਕਰ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਵੀ ਮਨ ਨੂੰ ਵਾਸ਼ਨਾ ਵਲੋਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਚਾਹੇ ਇੱਕ ਤਾਰ ਇੱਕ ਰਸ ਲਿਭ ਲਾਈ ਰੱਖੇ।

One cannot obtain inner peace even by practising outward silence and remaining absorbed in deep concentration.

ਭੁਖਿਆ ਭੁਖ ਨ ਉਤਰੀ ਜੇ ਬੰਨਾ ਪੁਰੀਆ ਭਾਰ ॥

ਐ ਭੁਖਿਆ! ਜੇ ਤੂੰ ਚੌਦਾਂ ਲਕਾਂ ਦੇ ਪੈਦਾਰਥ ਵੀ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਰੱਖ ਲਵੇਂ ਤਾਂ ਵੀ ਤੇਰੀ ਭੁੱਖ ਨਹੀਂ ਉੱਤਰਦੀ।
The greedy person is not satisfied, even on acquiring everything.

ਸਹਸ ਸਿਆਣਪਾ ਲਖ ਹੋਹਿ ਤ ਇਕ ਨ ਚਲੈ ਨਾਲਿ ॥

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੱਖਾਂ ਸਿਆਣਪਾਂ ਹੋਣ, ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚੱਲਣੀ।

Even if one knows a million manipulative tricks, none of them will work in front of God.

ਕਿਵ ਸਚਿਆਰਾ ਹੋਈਐ ਕਿਵ ਕੂੜੈ ਤੁਟੈ ਪਾਲਿ ॥

ਫਿਰ ਮਨੁੱਖ ਸੱਚਾ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮਨ ਵਿਚਲੀ ਝੂਠ ਦੀ ਕੰਧ ਕਿਵੇਂ ਟੁੱਟ ਸਕਦੀ ਹੈ?

How can one become truthful and demolish the wall of falsehood (which separates oneself from truth)?

ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਆ ਨਾਲਿ ॥ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਧੁਰੋਂ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਜਾ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਚਲਣ ਨਾਲ ਹੀ ਸਚਿਆਰ ਹੋਈਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਚਲਣ ਨਾਲ ਸੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

Satguru Nanak says that it is written (a definite rule) that only by accepting the will of God, one becomes truthful.

ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਆਕਾਰ ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਹਿਆ ਜਾਈ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਆਕਾਰ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਹੁਕਮ ਦਾ ਵਰਨਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੈ।

Everything is created by the Command of God, His Command cannot be described.

ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਜੀਅ ਹੁਕਮਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ॥

ਉਸਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

All life forms come into being by His Command,
and all obtain their glory by His Command.

ਹੁਕਮੀ ਉਤਮੁ ਨੀਚੁ ਹੁਕਮਿ ਲਿਖਿ ਦੁਖ ਸੁਖ ਪਾਈਅਹਿ ॥

ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਹੀ ਕੋਈ ਜੀਵਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮ ਅਤੇ ਕੋਈ ਨੀਚ ਗੁਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਲਿਖੇ ਗਏ ਲੇਖਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਸੁਖ ਪਾਈਦਾ ਹੈ।

It is under His Command that some people acquire good virtues,
while others acquire inferior ones,
It is according to one's destiny written by His Command that one
experiences pain and joy.

ਇਕਨਾ ਹੁਕਮੀ ਬਖਸੀਸ ਇਕਿ ਹੁਕਮੀ ਸਦਾ ਭਵਾਈਅਹਿ ॥

ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਦਰ ਤੋਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਸਦਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਪਏ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

It is with His Command that some are rewarded with blessings,
while others continue to go through the cycle of life and death.

ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਸਭੁ ਕੇ ਬਾਹਰਿ ਹੁਕਮ ਨ ਕੋਇ ॥

ਸਭ ਕੁਝ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

Everyone is bound by His Command, nothing is outside
(independent of) the bounds of His Command.

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੈ ਜੇ ਬੁਝੈ ਤ ਹਉਮੈ ਕਹੈ ਨ ਕੋਇ ॥॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲੈਦਾਂ ਹੈ, ਉਹ ਫਿਰ ਹਉਮੈ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗਾ ਭਾਵ ਉਹ ਫਿਰ ਹੰਕਾਰ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਗਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

Satguru Nanak says that one who understands this (that is, one
who accepts the universally applicable Command of God),
gets rid of one's ego.

ਗਾਵੈ ਕੇ ਤਾਣੁ ਹੋਵੈ ਕਿਸੈ ਤਾਣੁ ॥

ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਜੀਵ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਗਾਉਂਦਾ ਹੈ।

One who is capable, sings the praise of God.

ਗਾਵੈ ਕੇ ਦਾਤਿ ਜਾਣੈ ਨੀਸਾਣੁ ॥

ਕੋਈ ਉਸਦੀ ਦਿੱਤੀ ਦਾਤ ਨੂੰ ਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਸਮਝ ਰਿਹਾ ਹੈ।
Some sing His blessings, considering them as His symbol (blessings).

ਗਾਵੈ ਕੇ ਗੁਣ ਵਡਿਆਈਆ ਚਾਰ ॥

ਕੋਈ ਉਸਦੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਵਡਿਆਈਆਂ ਨੂੰ ਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
Some sing His virtues and His splendid prestige.

ਗਾਵੈ ਕੇ ਵਿਦਿਆ ਵਿਖਮੁ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਬਲ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਕਠਿਨ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
Some try to sing the difficult task of God's praise through one's intellect.

ਗਾਵੈ ਕੇ ਸਾਜਿ ਕਰੇ ਤਨੁ ਖੋਹ ॥

ਕੋਈ ਉਸਨੂੰ ਸਰੀਰ ਸਾਜ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਆਖ ਕੇ, ਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
Some sing His praise that He gives life and takes it away.

ਗਾਵੈ ਕੇ ਜੀਅ ਲੈ ਫਿਰਿ ਦੇਹ ॥

ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਝ ਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰੀਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿੰਦ ਕੱਢ ਕੇ ਫਿਰ ਦੂਜੇ ਸਰੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦੇਂਦਾ ਹੈ।
Some sing His praise that He takes life away, and then restores it in another form.

ਗਾਵੈ ਕੇ ਜਾਪੈ ਦਿਸੈ ਦੂਰਿ ॥

ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦੂਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਦੂਰ ਦਿੱਸਦਾ ਹੈ।
Some sing that He is very far and distant.

ਗਾਵੈ ਕੇ ਵੇਖੈ ਹਾਦਰਾ ਹਦੂਰਿ ॥

ਪਰ ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇੜੇ ਹੈ, ਸਭ ਥਾਈਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ, ਸਭ ਨੂੰ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ।
While some sing that He is close and present everywhere, and is watching everyone.

ਕਥਨਾ ਕਥੀ ਨ ਆਵੈ ਤੋਟਿ ॥

ਉਸ ਦੀ ਸਿਫਤ ਵਿੱਚ ਕਬੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ।
There is no limit to the descriptions that have been stated in His praise.

ਕਥਿ ਕਥਿ ਕਥੀ ਕੋਟੀ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ॥

ਭਾਵੇਂ ਕਰੋੜਾਂ ਕਥਨਹਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕਰੋੜਾਂ ਕਥਨੀਆਂ ਕਰੋੜਾਂ ਵਾਰ ਕਹੀਆਂ ਹਨ।
Millions have given millions of descriptions, millions of times (in His praise).

ਦੇਦਾ ਦੇ ਲੈਦੇ ਥਕਿ ਪਾਹਿ ॥

ਦੇਣਹਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇਂਦਾ ਹੀ ਦੇਂਦਾ ਹੈ, ਲੈਣਹਾਰ ਥੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
The giver God continues to give, even when the receiver tires of receiving.

ਜੁਗਾ ਜੁਗੰਤਰਿ ਖਾਹੀ ਖਾਹਿ ॥

ਸਾਰੇ ਜੀਵ ਜੁਗਾਂ-ਜੁਗਾਂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਜਿਸ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਪਦਾਰਥ ਖਾਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।
Throughout the ages and eras, all the worldly creatures have been feeding on the blessings (wealth) bestowed by God.

ਹੁਕਮੀ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਏ ਰਾਹੁ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਸਤੇ ਤੇ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

His Command is the only force, which drives the Universe on its path.

ਨਾਨਕ ਵਿਗਸੈ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ॥ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਦਾ ਬੇਪ੍ਰਵਾਹ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੈ ਉਸਦੇ ਬਲ ਨੂੰ ਕੌਣ ਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

Satguru Nanak says that who can praise the virtues of the carefree and ever-cheerful God?

ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚੁ ਨਾਇ ਭਾਖਿਆ ਭਾਉ ਅਪਾਰੁ ॥

ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਸਦਾ ਸਥਿਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਅਟੱਲ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪ ਬੇਅੰਤ ਹੈ।

God is existent forever, His name is 'True', His language is 'Love' and He is limit-less.

ਆਖਹਿ ਮੰਗਹਿ ਦੇਹਿ ਦੇਹਿ ਦਾਤਿ ਕਰੇ ਦਾਤਾਰੁ ॥

ਸਾਰੇ ਜੀਵ ਉਸ ਪਾਸੋਂ ਦਾਤਾਂ ਮੰਗਦੇ ਹੋਏ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਨੂੰ ਦਾਤਾਂ ਦੇਹ, ਉਹ ਦਾਤਾਰ ਦਾਤਾਂ ਦੇਂਦਾ ਹੈ।
Everyone seeks blessings from Him and the benefactor God grants them.

ਭੇਰਿ ਕਿ ਅਗੈ ਰਖੀਐ ਜਿਤੁ ਦਿਸੈ ਦਰਬਾਰੁ ॥

ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕੀ ਭੇਟਾ ਉਸ ਅੱਗੇ ਰੱਖੀਏ? ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਉਸਦਾ ਦਰਬਾਰ ਦਿੱਸ ਪਵੇ।
Then, what can one offer Him, to realise His 'True abode'?

ਮੁਹੈ ਕਿ ਬੋਲਣੁ ਬੋਲੀਐ ਜਿਤੁ ਸੁਣਿ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਅਸੀਂ ਮੂੰਹੋਂ ਕਿਹੜਾ ਬੋਲ ਬੋਲੀਏ, ਜਿਸ ਬੋਲ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਸਾਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰੇ।
What should be spoken, hearing which the God should love us?

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਸਚੁ ਨਾਉ ਵਡਿਆਈ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਉਹ ਭੇਟਾ ਹੈ ਸੱਚੇ ਨਾਮ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਅਤੇ ਵਡਿਆਈਆਂ ਦੀ ਵੀਚਾਰ ਦੇ ਬੋਲ ਹੀ ਬੋਲਣ ਜੋਗ ਹਨ ਭਾਵ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਉਠ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਹੀ ਉਤਮ ਕਾਰਜ ਹਨ ।

Meditating during the divine time of *Amrit Vela* (hours before the dawn) is that offering; Chanting the True Name of God, while remembering His Greatness, are those deeds.

ਕਰਮੀ ਆਵੈ ਕਪੜਾ ਨਦਰੀ ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ ॥

ਚੰਗੇ ਕਰਮਾਂ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਕੱਪੜਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

With good actions, the 'cloth' (meaning human body) is obtained, and with the Grace of God, one obtains enlightenment.

ਨਾਨਕ ਏਵੈ ਜਾਣੀਐ ਸਭੁ ਆਪੇ ਸਚਿਆਰੁ ॥ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਉਹ ਸੱਚਾ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਹੀ ਹੈ।
Satguru Nanak says that we should consider that everything is the God Himself.

ਥਾਪਿਆ ਨ ਜਾਇ ਕੀਤਾ ਨ ਹੋਇ ॥

ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਥਾਪਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਬਣਾਇਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।
God can neither be established nor be created by anyone.

ਆਪੇ ਆਪਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੋਇ ॥

ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਇਆ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਹੈ।
He is Immaculate and Pure by Himself.

ਜਿਨਿ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨਿ ਪਾਇਆ ਮਾਨੁ ॥

ਜਿਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਸਿਮਰਿਆ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਹੀ ਮਾਣ ਪਾਇਆ ਹੈ।
Those who serve Him, have obtained respect.

ਨਾਨਕ ਗਾਵੀਐ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਓ ਅਸੀਂ ਵੀ ਐਸੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਈਏ।
Satguru Nanak asks everyone to join in and sing the praises of God, the treasure trove of all virtues.

ਗਾਵੀਐ ਸੁਣੀਐ ਮਨਿ ਰਖੀਐ ਭਾਉ ॥

ਆਓ, ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਈਏ ਤੇ ਸੁਣੀਏ ਅਤੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਟਿਕਾਈਏ।
Sing and listen to the praises of God and fill the mind with His love,

ਦੁਖੁ ਪਰਹਰਿ ਸੁਖੁ ਘਰਿ ਲੈ ਜਾਇ ॥

ਜੇ ਜੀਵ ਐਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣਾ ਦੁੱਖ ਨਾਸ਼ ਕਰਕੇ ਸੁੱਖ ਹਿਰਦੇ ਰੂਪੀ ਘਰ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
which fills one's heart with happiness and rids one of all the suffering.

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਦੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੇਦੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥

ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਤੇ ਗਿਆਨ ਗੁਰੂ ਦੀ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਥਾਈਂ ਵਿਆਪਕ ਹੈ।

The Naam and the knowledge of God can be obtained only through the Guru, it is only through the Guru that one gains the belief that God is present everywhere.

ਗੁਰੁ ਈਸਰੁ ਗੁਰੁ ਗੋਰਖੁ ਬਰਮਾ ਗੁਰੁ ਪਾਰਬਤੀ ਮਾਈ ॥

ਗੁਰੂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸ਼ਿਵ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਹੀ ਗੋਰਖ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮਾਈ ਪਾਰਬਤੀ ਹੈ।

Guru Himself is Shiva, He Himself is Gorakh as well as Brahma and He Himself is mother Parvati.

ਜੇ ਹਉ ਜਾਣਾ ਆਖਾ ਨਾਹੀ ਕਹਣਾ ਕਥਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਜੇ ਮੈਂ ਐਸੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਜਾਣ ਵੀ ਲਵਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਵਰਨਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦਾ ਕਥਨ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

Even if I realise the greatness of Guru, I cannot describe Him; He cannot be described in words.

ਗੁਰਾ ਇਕ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ ॥

ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ! ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਮਝਾ ਦਿਓ ਕਿ
O *Guru ji* ! make me understand one thing

ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ ਸੇ ਮੈ ਵਿਸਰਿ ਨ ਜਾਈ ॥ ॥

ਸਾਰਿਆਂ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਦਾਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਵਿਸਰ ਨਾ ਜਾਏ।
that there is only one Giver God for all beings, and that I should never forget Him.

ਤੀਰਥਿ ਨਾਵਾ ਜੇ ਤਿਸੁ ਭਾਵਾ ਵਿਣੁ ਭਾਏ ਕਿ ਨਾਇ ਕਰੀ ॥

ਜੇ ਜੀਵ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਉਸਦਾ ਤੀਰਥ ਇਸ਼ਨਾਨ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਚੰਗਾ ਨਾ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਨ੍ਹਾ ਕੇ ਵੀ ਕੀ ਕੀਤਾ?
Taking a dip in the holy waters of a pilgrimage is worthwhile only if it pleases God;
but if He is not pleased, what achievement is there in taking the dip?

ਜੇਤੀ ਸਿਰਠਿ ਉਪਾਈ ਵੇਖਾ ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਕਿ ਮਿਲੈ ਲਈ ॥

ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਦੀ ਬਣਾਈ ਸ਼੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਬਿਨਾਂ ਕਰਮਾਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ?
The more I see the Creation of God, I realise that no one
achieves anything without *karma* (a person's own actions).

ਮਤਿ ਵਿਚਿ ਰਤਨ ਜਵਾਹਰ ਮਾਣਿਕ ਜੇ ਇਕ ਗੁਰ ਕੀ ਸਿਖ ਸੁਣੀ ॥

ਜੀਵ ਦੀ ਮੱਤ ਵਿੱਚ ਰਤਨ, ਜਵਾਹਰ ਅਤੇ ਮਾਣਕ ਹਨ, ਪਰ ਆਪਣੇ ਯਤਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ
ਮਿਲਦੇ, ਜੇ ਇਹ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੁਣ ਲਵੇ ਤਾਂ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।
The human mind has the knowledge of rubies, gems and jewels
(invaluable morals and ethics),
but one doesn't get them until the teachings of the *Guru* are followed.

ਗੁਰਾ ਇਕ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ ॥

ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ! ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਮਝਾ ਦਿਓ ਕਿ
O *Guru ji* ! make me understand one thing

ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ ਸੇ ਮੈ ਵਿਸਰਿ ਨ ਜਾਈ ॥ ॥

ਸਾਰਿਆਂ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਦਾਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਵਿਸਰ ਨਾ ਜਾਏ।
that there is only one Giver God for all beings, and that I should never forget Him.

ਜੇ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਆਰਜਾ ਹੋਰ ਦਸੁਣੀ ਹੋਇ ॥

ਜੇ ਜੀਵ ਦੀ ਉਮਰ ਚਾਰ ਯੁੱਗਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਦੱਸ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਹੋ ਜਾਏ।
Even if one grows ten times older than the four ages,

ਨਵਾ ਖੰਡਾ ਵਿਚਿ ਜਾਣੀਐ ਨਾਲਿ ਚਲੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਨੌਂ ਖੰਡਾਂ ਭਾਵ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਲੋਕ ਜਾਣਦੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਮਗਰ ਤੁਰਦੇ ਹੋਣ।
Even if one is recognised across the world and is fan-followed by everyone,

ਚੰਗਾ ਨਾਉ ਰਖਾਇ ਕੈ ਜਸੁ ਕੀਰਤਿ ਜਗਿ ਲੇਇ ॥

ਆਪਣਾ ਚੰਗਾ ਨਾਮ ਬਣਾ ਕੇ, ਜੱਗ 'ਤੇ ਜੱਸ ਅਤੇ ਸੋਭਾ ਖੱਟਦਾ ਹੋਵੇ।

Even if one is famous, popular and has made a name for oneself in the world,

ਜੇ ਤਿਸੁ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵਈ ਤ ਵਾਤ ਨ ਪੁਛੈ ਕੇ ॥

ਜੇ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੇਠ ਨਾ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਖਬਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਣੀ।

Despite all that, if the person is not blessed by God, then no one gives any attention (to the unblessed person).

ਕੀਟਾ ਅੰਦਰਿ ਕੀਟੁ ਕਰਿ ਦੋਸੀ ਦੋਸੁ ਧਰੇ ॥

ਉਹ ਕੀੜਿਆਂ ਅੰਦਰ ਕੀੜਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਅੰਦਰ ਦੋਸ਼ੀ ਗਿਣਿਆ ਜਾਏਗਾ।

Such a person is counted as a 'lowly worm within worms' and 'a sinner within sinners'.

ਨਾਨਕ ਨਿਰਗੁਣਿ ਗੁਣੁ ਕਰੇ ਗੁਣਵੰਤਿਆ ਗੁਣੁ ਦੇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨਿਰਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਣ ਅਤੇ ਗੁਣਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੁਣ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

Satguru Nanak says that God grants virtues to the ignorant as well as to the knowledgeable ones.

ਤੇਹਾ ਕੋਇ ਨ ਸੁਭਈ ਜਿ ਤਿਸੁ ਗੁਣੁ ਕੋਇ ਕਰੇ ॥ ॥

ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਸਾਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦਾ ਜੋ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਅੰਦਰ ਗੁਣ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕੇ।

No one in this world can grant virtues to the God.

ਸੁਣਿਐ ਸਿਧ ਪੀਰ ਸੁਰਿ ਨਾਥ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਸਾਧਾਰਨ ਜੀਵ ਸਿੱਧ, ਪੀਰ, ਦੇਵਤੇ ਅਤੇ ਸੁਆਮੀ ਬਣਦੇ ਹਨ।

By listening to the God's Name (*Naam*), ordinary humans become mystics, spiritual teachers, demi-Gods, *yogic* masters.

ਸੁਣਿਐ ਧਰਤਿ ਧਰਲ ਆਕਾਸ ॥

ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੋਝੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਆਕਾਸ਼ ਦਾ ਆਸਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ।

Only by listening to *Naam*, one realises that earth and sky rely upon God.

ਸੁਣਿਐ ਦੀਪ ਲੋਅ ਪਾਤਾਲ ॥

ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਸੋਝੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਰੇ ਦੀਪਾਂ, ਲੋਕਾਂ, ਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਹੈ।

Only by listening to *Naam*, one realises that God is omni-present across continents, planets and nether (lower) worlds.

ਸੁਣਿਐ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕੈ ਕਾਲੁ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮੌਤ ਨਹੀਂ ਡਰਾ ਸਕਦੀ।

One who listens to *Naam*, does not fear death.

ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਗਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁਸ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

Satguru Nanak says that God's devotees are always in bliss.

ਸੁਣਿਐ ਦੁਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਦੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

By listening to *Naam*, one's pain and sins are destroyed.

ਸੁਣਿਐ ਈਸਰੁ ਬਰਮਾ ਇੰਦੁ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਜੀਵ ਸ਼ਿਵ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਅਤੇ ਇੰਦਰ ਦੀ ਪਦਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
By listening to *Naam*, one can attain the status of *Shiva*, *Brahma* and *Indra*.

ਸੁਣਿਐ ਮੁਖਿ ਸਾਲਾਹਣ ਮੰਦੁ ॥

ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਮੰਦਾ ਮਨੁਖ ਵੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਿਫਤ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।
By listening to *Naam*, even an evil person starts praising the God.

ਸੁਣਿਐ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਤਨਿ ਭੇਦ ॥

ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਜੀਵ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੇ ਰਸਤੇ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।
By listening to *Naam*, one realises the path of unification with the God (enlightenment), and understands the mysteries of human body.

ਸੁਣਿਐ ਸਾਸਤ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਵੇਦ ॥

ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਹੀ ਜੀਵ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਂ, ਸਿਮ੍ਰਿਤਾਂ ਅਤੇ ਵੇਦਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।
By listening to *Naam*, one understands the *Shastras*, *Smrities* and the *Vedas*.

ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਗਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁਸ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।
Satguru Nanak says that God's devotees are always in bliss.

ਸੁਣਿਐ ਦੁਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਦੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
By listening to *Naam*, one's pain and sins are destroyed.

ਸੁਣਿਐ ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਗਿਆਨੁ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਸੱਚ, ਸੰਤੋਖ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
By listening to *Naam*, truth, satisfaction and wisdom are obtained.

ਸੁਣਿਐ ਅਠਸਠਿ ਕਾ ਇਸਨਾਨੁ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਮਾਨੋ ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਹੈ।
Listening to *Naam* is like taking a dip in the holy waters of sixty eight pilgrimages.

ਸੁਣਿਐ ਪੜਿ ਪੜਿ ਪਾਵਹਿ ਮਾਨੁ ॥

ਵਿੱਦਿਆ ਪੜ੍ਹ-ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸਤਿਕਾਰ ਵੀ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
By listening to *Naam*, one gets the same respect that is obtained after mastering education.

ਸੁਣਿਐ ਲਾਗੈ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨੁ ॥

ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਹਿਜੇ ਹੀ ਧਿਆਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
By listening to *Naam*, one can easily focus (meditate) on God.

ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਗਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁਸ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

Satguru Nanak says that God's devotees are always in bliss.

ਸੁਣਿਐ ਦੁਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਦੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

By listening to Naam, one's pain and sins are destroyed.

ਸੁਣਿਐ ਸਰਾ ਗੁਣਾ ਕੇ ਗਾਹ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਿਫਤ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਜੀਵ ਬੇਅੰਤ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਸੂਝ ਵਾਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

By listening to Naam, one obtains infinite wisdom.

ਸੁਣਿਐ ਸੇਖ ਪੀਰ ਪਾਤਿਸਾਹ ॥

ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਸ਼ੇਖ, ਪੀਰ ਅਤੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

The ones who listen to Naam, become wealthy, mystics and kings.

ਸੁਣਿਐ ਅੰਧੇ ਪਾਵਹਿ ਰਾਹੁ ॥

ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਅੰਨ੍ਹੇ ਵੀ ਰਸਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

By listening to Naam, even the blind find their way.

ਸੁਣਿਐ ਹਾਥ ਹੋਵੈ ਅਸਗਾਹੁ ॥

ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਅਥਾਹ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਦੀ ਸਮਝ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

By listening to Naam, one understands the vastness of the world.

ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਗਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁਸ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

Satguru Nanak says that the devotees are always in bliss.

ਸੁਣਿਐ ਦੁਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਦੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

By listening to Naam, one's pain and sins are destroyed.

ਮੰਨੇ ਕੀ ਗਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ।

The state of a devotee who accepts (and develops faith on) God's Name (Naam), is beyond description.

ਜੇ ਕੋ ਕਹੈ ਪਿਛੈ ਪਛੁਤਾਇ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਕਹੇ ਤਾਂ ਪਿਛੋਂ ਪਛੁਤਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਥੋੜੀ ਕਹੀ ਹੈ।
One who tries to describe regrets the attempt later.

ਕਾਗਦਿ ਕਲਮ ਨ ਲਿਖਣਹਾਰੁ ॥

ਲਿਖਣਵਾਲਾ ਕਾਗਜ਼ ਉੱਤੇ ਕਲਮ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਅਵਸਥਾ ਲਿਖ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।
No scribe can describe the state of a devotee on paper.

ਮੰਨੇ ਕਾ ਬਹਿ ਕਰਨਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਉਹ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਦਾ ਬੈਠ ਕੇ ਵੀਚਾਰ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
One can only thoughtfully discuss the state of mind of the
God's devotees.

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਐਸਾ ਮਾਇਆ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇਪ ਹੈ ਕਿ
God's Name is unsullied by the worldly illusion (*Maya*).

ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥੧੨॥

ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਏ ਤਾਂ ਹੀ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।
Only when one accepts it, one can understand it.

ਮੰਨੈ ਸੁਰਤਿ ਹੋਵੈ ਮਨਿ ਬੁਧਿ ॥

ਮੰਨਣ ਨਾਲ ਜੀਵ ਦੇ ਮਨ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀ ਅੰਦਰ ਈਸ਼ਵਰੀ ਗਿਆਨ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
By realization of the God's Name, one's mind and intellect
gains spiritual knowledge.

ਮੰਨੈ ਸਗਲ ਭਵਣ ਕੀ ਸੁਧਿ ॥

ਮੰਨਣ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਭਵਨਾਂ ਦੀ ਸੋਝੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
By realizing *Naam*, one becomes aware of all universes.

ਮੰਨੈ ਮੁਹਿ ਚੋਟਾ ਨਾ ਖਾਇ ॥

ਮੰਨਣ ਨਾਲ ਜੀਵ ਵਿਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ।
By realizing *Naam*, one is not stumbled down by immorality.

ਮੰਨੈ ਜਮ ਕੈ ਸਾਥਿ ਨ ਜਾਇ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਨਾਲ ਜਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਭਾਵ ਜੰਮਣ ਮਰਨ ਤੋਂ
ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

By realizing *Naam*, one is absolved from the cycle of life and death.

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਐਸਾ ਮਾਇਆ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇਪ ਹੈ ਕਿ
God's Name is unsullied by the worldly illusion (*Maya*).

ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥੧੩॥

ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਏ ਤਾਂ ਹੀ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।
Only when one accepts it, one can understand it.

ਮੰਨੈ ਮਾਰਗਿ ਠਾਕ ਨ ਪਾਇ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ।
One who realizes *Naam*, does not face any hurdles of immorality.

ਮੰਨੈ ਪਤਿ ਸਿਉ ਪਰਗਟੁ ਜਾਇ ॥

ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਸੰਸਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ੋਭਾ ਖੱਟ ਕੇ ਇਜ਼ਤ ਨਾਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
One who realizes *Naam*, earns name, fame and departs from this world with respect.

ਮੰਨੈ ਮਗੁ ਨ ਚਲੈ ਪੰਥੁ ॥

ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਸੰਸਾਰਿਕ ਕਰਮਕਾਂਡੀ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਚਲਦਾ।
One who realizes *Naam*, does not follow the ritualistic path.

ਮੰਨੈ ਧਰਮ ਸੇਤੀ ਸਨਬੰਧੁ ॥

ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਧਰਮ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਸੰਬੰਧ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
One who realizes *Naam*, builds a direct relationship with righteousness.

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਐਸਾ ਮਾਇਆ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇਪ ਹੈ ਕਿ
God's Name is unaffected by the worldly illusion (*Maya*).

ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥੧੪॥

ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਏ ਤਾਂ ਹੀ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।
Only when one accepts it, one can understand it.

ਮੰਨੈ ਪਾਵਹਿ ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ ॥

ਹਰੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਦੁਆਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।
One who realizes *Naam*, finds the doors to enlightenment.

ਮੰਨੈ ਪਰਵਾਰੈ ਸਾਧਾਰੁ ॥

ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਆਸਰਾ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ।
One who realizes *Naam*, reforms his family with faith in God.

ਮੰਨੈ ਤਰੈ ਤਾਰੇ ਗੁਰੂ ਸਿਖ ॥

ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਆਪ ਤਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਤਾਰਦਾ ਹੈ।
One who realizes God's Name, liberates himself and others.

ਮੰਨੈ ਨਾਨਕ ਭਵਹਿ ਨ ਭਿਖ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਮੰਗਦਾ ਨਹੀਂ ਫਿਰਦਾ।
Satguru Nanak says that one who realizes *Naam*, does not wander to beg.

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਐਸਾ ਮਾਇਆ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇਪ ਹੈ ਕਿ
God's Name is unaffected by the worldly illusion (*Maya*).

ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥੧੫॥

ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਏ ਤਾਂ ਹੀ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।
Only when one accepts it, one can understand it.

ਪੰਚ ਪਰਵਾਣ ਪੰਚ ਪਰਧਾਨੁ ॥

ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਸੁਰਤ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਜੁੜੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜੱਗ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਨ ਤੇ ਪਰਧਾਨ ਹਨ।

Those who are consciously associated with *Naam*, are accepted and lead the world.

ਪੰਚੇ ਪਾਵਹਿ ਦਰਗਹਿ ਮਾਨੁ ॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿੱਚ ਐਸੇ ਪੁਰਖ ਆਦਰ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ।
Such people are respected in the God's abode.

ਪੰਚੇ ਸੋਹਹਿ ਦਰਿ ਰਾਜਾਨੁ ॥

ਰਾਜ ਦਰਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਹ ਸੋਭਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ।
They are respected in the royal courts as well.

ਪੰਚਾ ਕਾ ਗੁਰੁ ਏਕੁ ਧਿਆਨੁ ॥

ਇਨ੍ਹਾ ਪਰਵਾਨਿਤ ਜਨਾਂ ਦੀ ਸੁਰਤੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਗੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
These accepted people focus single-mindedly on the *Guru* only.

ਜੇ ਕੋ ਕਹੈ ਕਰੈ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਕਹੇ ਕਿ ਮੈਂ ਕਰਤੇ ਦੀ ਵੀਚਾਰ ਕਰਾਂਗਾ।
If anyone claims of describing the actions of the Creator God,

ਕਰਤੇ ਕੈ ਕਰਣੈ ਨਾਹੀ ਸੁਮਾਰੁ ॥

ਪਰ ਕਰਤੇ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਉਸ ਦੀ ਲੀਲਾ ਬੇਅੰਤ ਹੈ।
one can never enumerate all the actions of the Creator.

ਧੌਲੁ ਧਰਮੁ ਦਇਆ ਕਾ ਪੂਤੁ ॥

ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਬਲਦ ਧਰਮ ਹੈ, ਉਹ ਦਇਆ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ।
The bull of righteousness (*dharma/religion*) carries the earth,
and is the son of mercy
(Mercy and compassion are the foundation of religion).

ਸੰਤੋਖੁ ਥਾਪਿ ਰਖਿਆ ਜਿਨਿ ਸੂਤਿ ॥

ਉਸ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਨੇ ਸੰਤੋਖ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਸੂਤ ਕਰਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।
God has knit everything in place on earth through the patience.

ਜੇ ਕੋ ਬੁਝੈ ਹੋਵੈ ਸਚਿਆਰੁ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਭੇਦ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸੱਚਾ ਇਨਸਾਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
One who understands this secret, becomes a true human.

ਧਵਲੈ ਉਪਰਿ ਕੇਤਾ ਭਾਰੁ ॥

ਬਲਦ ਉੱਤੇ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਭਾਰ ਹੈ?
How much weight does the bull carry?
(people used to think that a bull carries the weight of earth).

ਧਰਤੀ ਹੋਰੁ ਪਰੈ ਹੋਰੁ ਹੋਰੁ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੋਰ ਕਈ ਧਰਤੀਆਂ ਹਨ।

(Satguru Nanak says) There are many more planets beyond the planet earth.

ਤਿਸ ਤੇ ਭਾਰੁ ਤਲੈ ਕਵਣੁ ਜੋਰੁ ॥

ਉਸ ਭਾਰ ਥੱਲੇ ਕਿਹੜਾ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (ਪੁਰਾਤਨ ਮਿੱਥ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇ ਧਰਤੀ ਬਲਦ ਦੇ ਸਿੰਗਾ ਤੇ ਖੜੀ ਏ ਤਾਂ ਬਲਦ ਕਿਸ ਤੇ ਖੜਾ ਏ)

What holds the weight of those planets?

(The universe is held in place by righteousness)

ਜੀਅ ਜਾਤਿ ਰੰਗਾ ਕੇ ਨਾਵ ॥

ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਜਾਤੀਆਂ, ਰੰਗਾਂ ਅਤੇ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਜੀਵ ਹਨ।

People of several castes, creed, colour and names inhabit the earth,

ਸਭਨਾ ਲਿਖਿਆ ਵੁੜੀ ਕਲਾਮ ॥

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਦਾ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਲਮ ਨੇ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾ ਕਰਤਾ ਆਪ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।

their destiny has been written by the God Himself.

ਏਹੁ ਲੇਖਾ ਲਿਖਿ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥

ਹੋਰ ਕੌਣ ਇਹ ਲੇਖਾ ਲਿਖਣਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।

Who else knows how destiny is written?

ਲੇਖਾ ਲਿਖਿਆ ਕੇਤਾ ਹੋਇ ॥

ਜੇ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਲੇਖਾ ਲਿਖਿਆ ਵੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਹੋ ਜਾਏਗਾ? ਭਾਵ ਅਧੂਰਾ ਹੀ ਰਹੇਗਾ।

How much extensive would be that account (of destiny), if it is ever to be written?

ਕੇਤਾ ਤਾਣੁ ਸੁਆਲਿਹੁ ਰੂਪੁ ॥

ਉਸਦਾ ਕਿੰਨਾ ਬਲ ਹੈ, ਕਿੰਨਾ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਹੈ।

How powerful is He, how much impressive is His form?

ਕੇਤੀ ਦਾਤਿ ਜਾਣੈ ਕੌਣੁ ਕੂਤੁ ॥

ਕਿੰਨੀ ਦਾਤ ਹੈ, ਕੌਣ ਇਸ ਦੀ ਗਿਣਤੀ- ਮਿਣਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

How much generous is He,
who can keep an account of this?

ਕੀਤਾ ਪਸਾਉ ਏਕੋ ਕਵਾਉ ॥

ਇੱਕ ਬਚਨ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸਨੇ ਸਾਰਾ ਪਸਾਰਾ ਪਸਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

With just one word, He has created everything.

ਤਿਸ ਤੇ ਹੋਏ ਲਖ ਦਰੀਆਉ ॥

ਉਸ ਤੋਂ ਹੀ ਲੱਖਾਂ ਦਰਿਆ ਵਹਿਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ।

He is the source of millions of rivers.

ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਤਾਕਤ ਹੈ?

I am not capable of understanding the phenomenal nature of
Your universe.

ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥

ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਵੀ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣ ਜੋਗਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

I am not capable of being a sacrifice onto You even once.

ਜੇ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥

ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਭਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਹੀ ਕਾਰ ਚੰਗੀ ਹੈ।

Whatever You (God) prefer, that itself is good.

ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੬॥

ਹੇ ਆਕਾਰ ਰਹਿਤ ਪ੍ਰਭੂ! ਤੂੰ ਸਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈਂ।

O formless God ! You are eternal.

ਅਸੰਖ ਜਪ ਅਸੰਖ ਭਾਉ ॥

ਅਨੇਕ ਜੀਵ ਤੈਨੂੰ ਜਪਦੇ ਹਨ, ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਤੈਨੂੰ ਖਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

Countless people repetitively meditate on You, countless others
love you

ਅਸੰਖ ਪੂਜਾ ਅਸੰਖ ਤਪ ਤਾਉ ॥

ਅਨੇਕਾਂ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਤਪ ਸਾਧ ਰਹੇ ਹਨ।

Countless people pray to You, while countless others are
performing disciplined spiritual practice.

ਅਸੰਖ ਗਰੰਥ ਮੁਖਿ ਵੇਦ ਪਾਠ ॥

ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਅਤੇ ਵੇਦਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਪਾਠ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।
Countless people are reciting various scriptures.

ਅਸੰਖ ਜੋਗ ਮਨਿ ਰਹਹਿ ਉਦਾਸ ॥

ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸੰਸਾਰ ਵਲੋਂ ਉਦਾਸ ਰਹਿ ਕੇ ਯੋਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।
Countless Yogis have detached themselves from worldly affairs.

ਅਸੰਖ ਭਗਤ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਵੀਚਾਰ ॥

ਅਨੇਕਾਂ ਐਸੇ ਭਗਤ ਹਨ, ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।
There are countless devotees, who are discussing about the virtues and knowledge of the God.

ਅਸੰਖ ਸਤੀ ਅਸੰਖ ਦਾਤਾਰ ॥

ਅਨੇਕਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਜੀਵ ਹਨ, ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਦਾਤੇ ਹਨ।
There are countless pious people as well as countless generous ones.

ਅਸੰਖ ਸੂਰ ਮੁਹ ਭਖ ਸਾਰ ॥

ਅਨੇਕਾਂ ਸੂਰਮੇ ਹਨ, ਜੋ ਯੁਧ ਵਿੱਚ ਸਸਤਰਾਂ ਦੀ ਚੋਟਾਂ ਸਹਾਰਦੇ ਹਨ।
There are countless warriors, who endure the onslaught of war weapons.

ਅਸੰਖ ਮੋਨਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ਤਾਰ ॥

ਅਨੇਕਾਂ ਐਸੇ ਮੋਨੀ (ਚੱਪ ਰਹਿਨ ਵਾਲੇ) ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਰਸ ਸਮਾਧੀ ਲਾਈ ਹੋਈ ਹੈ।

Countless people practice silence and remain in deep meditation.

ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਤਾਕਤ ਹੈ?
I am not capable of understanding the phenomenal nature of Your universe.

ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥

ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਵੀ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣ ਜੋਗਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।
I am not capable of being a sacrifice onto You even once.

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥

ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਭਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਹੀ ਕਾਰ ਚੰਗੀ ਹੈ।
Whatever You (God) prefer, that itself is good.

ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੭॥

ਹੇ ਆਕਾਰ ਰਹਿਤ ਪ੍ਰਭੂ! ਤੂੰ ਸਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈਂ।
O formless God ! You are eternal.

ਅਸੰਖ ਮੂਰਖ ਅੰਧ ਘੋਰ ॥

ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਮਹਾਨ ਅੰਨ੍ਹੇ ਅਤੇ ਮੂਰਖ ਹਨ।
There are countless spiritually blind and foolish people.

ਅਸੰਖ ਚੋਰ ਹਰਾਮਖੋਰ ॥

ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਬਿਗਾਨਾ ਹੱਕ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਚੋਰ ਹਨ।
Countless people steal and cheat others.

ਅਸੰਖ ਅਮਰ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ਜੋਰ ॥

ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਰਾਜ ਕਰਕੇ ਤੁਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
Countless people rule forcibly and die.

ਅਸੰਖ ਗਲਵਢ ਹਤਿਆ ਕਮਾਹਿ ॥

ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਗਲ ਵੱਢ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਖੂਨੀ ਹਨ।
Countless people murder and butcher by beheading.

ਅਸੰਖ ਪਾਪੀ ਪਾਪੁ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ॥

ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਪਾਪੀ ਪਾਪ ਕਰਕੇ ਇੱਥੋਂ ਤੁਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
Countless people commit sin and die.

ਅਸੰਖ ਕੂੜਿਆਰ ਕੂੜੇ ਫਿਰਾਹਿ ॥

ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਝੂਠੇ ਝੂਠ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰੁੱਝੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।
Countless liars remain busy in living a life of deception.

ਅਸੰਖ ਮਲੇਫ ਮਲੁ ਭਖਿ ਖਾਹਿ ॥

ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਐਸੇ ਖੋਟੀ ਮੱਤ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਜੋ ਗੰਦਗੀ ਖਾਂਦੇ ਹਨ।
Countless people with degraded intellect eat dirt.

ਅਸੰਖ ਨਿੰਦਕ ਸਿਰਿ ਕਰਹਿ ਭਾਰੁ ॥

ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਨਿੰਦਕ ਆਪਣੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਨਿੰਦਿਆ ਦਾ ਭਾਰ ਚੁੱਕੀ ਫਿਰਦੇ ਹਨ।
Countless cynics carry the weight of criticism upon themselves.

ਨਾਨਕੁ ਨੀਚੁ ਕਹੈ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰੇ ਨੇ ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।
Satguru Nanak says that I have only reflected on these ideas.

ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥

ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਉਤੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਵੀ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣ ਜੋਗਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।
I am not capable of being a sacrifice onto You even once.

ਜੇ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥

ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਭਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਹੀ ਕਾਰ ਚੰਗੀ ਹੈ।
Whatever You (God) prefer, that itself is good.

ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੮॥

ਹੇ ਆਕਾਰ ਰਹਿਤ ਪ੍ਰਭੂ! ਤੂੰ ਸਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈਂ।
O formless God ! You are eternal.

ਅਸੰਖ ਨਾਵ ਅਸੰਖ ਥਾਵ ॥

ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਤੇਰੇ ਨਾਂ ਅਤੇ ਥਾਂ ਹਨ।
You (The God) are known by countless names and places.

ਅਗੰਮ ਅਗੰਮ ਅਸੰਖ ਲੋਅ ॥

ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਤੇਰੇ ਲੋਕ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਜੀਵ ਨਹੀ ਪਹੁੰਚ ਸਕਿਆ।
There are countless universes (created by You), where no one has ever reached.

ਅਸੰਖ ਕਹਹਿ ਸਿਰਿ ਭਾਰੁ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੈਨੂੰ ਗਿਣਤੀ ਮਿਣਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਖਿਆਂ ਵੀ ਸਿਰ ਤੇ ਭਾਰ ਹੀ ਚੜਦਾ ਹੈ।
Even referring to Your Creations as countless, is like carrying the weight on one's head (meaning, the expression of 'countless' is also far from reality).

ਅਖਰੀ ਨਾਮੁ ਅਖਰੀ ਸਾਲਾਹ ॥

ਅੱਖਰਾਂ ਨਾਲ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਖਰਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਤੇਰੀ ਸਿਫਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

Words call out Your name and it is through words that Your praise is sung.

ਅਖਰੀ ਗਿਆਨੁ ਗੀਤ ਗੁਣ ਗਾਹ ॥

ਅੱਖਰਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਗਿਆਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਖਰਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਗੀਤ ਤੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

It is through words that knowledge is obtained, it is through words that the praises of Your virtues are sung.

ਅਖਰੀ ਲਿਖਣੁ ਬੋਲਣੁ ਬਾਣਿ ॥

ਬਾਣੀ ਲਿਖਣਾ ਤੇ ਬੋਲਣਾ ਅੱਖਰਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

It is through Words that one writes and speaks languages.

ਅਖਰਾ ਸਿਰਿ ਸੰਜੋਗੁ ਵਖਾਣਿ ॥

ਅੱਖਰਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਮੱਥੇ ਦੇ ਸੰਜੋਗ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

Words narrate one's destiny.

ਜਿਨਿ ਏਹਿ ਲਿਖੇ ਤਿਸੁ ਸਿਰਿ ਨਾਹਿ ॥

ਜਿਸਨੇ ਇਹ ਅੱਖਰ ਲਿਖੇ ਹਨ, ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਲੇਖ ਨਹੀਂ।

The one (God) who has written these (words of destiny), is Himself free of destiny.

ਜਿਵ ਫੁਰਮਾਏ ਤਿਵ ਤਿਵ ਪਾਹਿ ॥

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਹੁਕਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੀਵ ਦੁਖ ਸੁਖ ਭੋਗਦੇ ਹਨ।

Humans experience emotions (both happiness and sadness), as per the Command of God.

ਜੇਤਾ ਕੀਤਾ ਤੇਤਾ ਨਾਉ ॥

ਜੇ ਕੁਝ ਹਰੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਭ ਨਾਮ ਰੂਪ ਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।
Whatever God has done, He has done it through *Naam*.

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਨਾਹੀ ਕੋ ਥਾਉ ॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।
There is no place without Your *Naam*.

ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਤਾਕਤ ਹੈ?
What capacity do I have to reflect on the phenomenal nature of
Your Creation?

ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥

ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਵੀ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣ ਜੋਗਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।
I am not capable of being a sacrifice onto You even once.

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥

ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਭਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਹੀ ਕਾਰ ਚੰਗੀ ਹੈ।
Whatever You (God) prefer, that itself is good.

ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੯॥

ਹੇ ਆਕਾਰ ਰਹਿਤ ਪ੍ਰਭੂ! ਤੂੰ ਸਦਾ ਇਸਥਿਤ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈਂ।
O formless God ! You are eternal.

ਭਰੀਐ ਹਥੁ ਪੈਰੁ ਤਨੁ ਦੇਹ ॥

ਜੇ ਹੱਥ, ਪੈਰ ਆਦਿਕ ਅੰਗ ਜਾਂ ਸਰੀਰ ਲਿਬੜ ਜਾਏ।
When hands, feet or the body becomes dirty,

ਪਾਣੀ ਧੋਤੈ ਉਤਰਸੁ ਖੇਹ ॥

ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋਤਿਆਂ ਉਹ ਮੈਲ ਉੱਤਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
the dirt is washed away with water.

ਮੂਤ ਪਲੀਤੀ ਕਪੜ ਹੋਇ ॥
ਜੇ ਕੋਈ ਕੱਪੜਾ ਪਿਸ਼ਾਬ ਨਾਲ ਗੰਦਾ ਹੋ ਜਾਏ।
When cloth gets soiled with urine,

ਦੇ ਸਾਬੂਣ ਲਈਐ ਓਹੁ ਧੋਇ ॥
ਤਾਂ ਸਾਬੂਣ ਲਾਇਆਂ ਉਹ ਧੋਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
it is washed with soap.

ਭਰੀਐ ਮਤਿ ਪਾਪਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥
ਜੇ ਮੱਤ ਪਾਪਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਏ।
When the intellect gets fully spoiled with sins,

ਓਹੁ ਧੋਏ ਨਾਵੈ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥
ਤਾਂ ਉਹ ਨਾਮ ਦੇ ਰੰਗ ਨਾਲ ਧੋਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
the sins are washed by deeply meditating on *Naam*.

ਪੁੰਨੀ ਪਾਪੀ ਆਖਣੁ ਨਾਹਿ ॥
ਕੇਵਲ ਆਖਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੁੰਨੀ ਤੇ ਪਾਪੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ।
Just by saying, one does not become a saint or a sinner.

ਕਰਿ ਕਰਿ ਕਰਣਾ ਲਿਖਿ ਲੈ ਜਾਹੁ ॥
ਜੀਵ ਜਿਹੋ ਜਿਹੇ ਕਰਮ ਕਰੇਗਾ, ਉਹੋ ਜਿਹੇ ਸੰਸਕਾਰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਉਕਰ ਕੇ ਨਾਲ
ਲੈ ਜਾਏਗਾ।

One accumulates and carries forward the fruits (results) of
one's own actions (*karma*).

ਆਪੇ ਬੀਜਿ ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਹੁ ॥
ਜੀਵ ਤੂੰ ਜਿਹੋ ਜਿਹਾ ਬੀਜਦਾ ਹੈ, ਓਹੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਫਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ।
One reaps what one sows.

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੀ ਆਵਹੁ ਜਾਹੁ ॥੨੦॥
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ ਹੀ ਜੀਵ ਆਉਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵ
ਜੰਮਦਾ ਮਰਦਾ ਹੈ।

Satguru Nanak says that both birth and death occur, as per the
Command of God.

ਤੀਰਥੁ ਤਪੁ ਦਇਆ ਦਤੁ ਦਾਨੁ ॥

ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ, ਤਪੱਸਿਆ, ਦਇਆ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਦਾਨ ਦੇਣਾ
Going on a pilgrimage, doing a disciplined spiritual practice,
being kind and doing charity (being merciful and generous),

ਜੇ ਕੋ ਪਾਵੈ ਤਿਲ ਕਾ ਮਾਨੁ ॥

ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਫਲ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੀ
ਮਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
one can enjoy the fruits (of the above-mentioned actions), for
just a little while.

ਸੁਣਿਆ ਮੰਨਿਆ ਮਨਿ ਕੀਤਾ ਭਾਉ ॥

ਜਿਸਨੇ ਸੁਣਿਆ, ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਤਾ
Whosoever listens, realizes and loves God from the bottom of
one's heart,

ਅੰਤਰਗਤਿ ਤੀਰਥਿ ਮਲਿ ਨਾਉ ॥

ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰਲੇ ਤੀਰਥ ਉੱਤੇ ਮਲ-ਮਲ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।
they have cleansed themselves in the waters of their inner
pilgrimage.

ਸਭਿ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਮੈ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

ਸਾਰੇ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਦਿੱਤੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ।
All virtues are Yours, I have no virtues.

ਵਿਣੁ ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥

ਬਿਨਾਂ ਗੁਣਾਂ ਤੋਂ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।
Without virtues, one cannot practice devotion.

ਸੁਆਸਤਿ ਆਥਿ ਬਾਣੀ ਬਰਮਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ! ਤੇਰੀ ਜੈ ਹੋਵੇ, ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਮਾਇਆ, ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਹੈਂ।
O God ! may victory be Yours, You Yourself are illusion (Maya),
wisdom (scripture) and the creator.

ਸਤਿ ਸੁਹਾਣੁ ਸਦਾ ਮਨਿ ਚਾਉ ॥

ਤੂੰ ਸਦਾ ਸੱਚ ਹੈਂ, ਸੁੰਦਰ ਹੈਂ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸਦਾ ਆਨੰਦ ਹੈ।
You are the eternal truth, magnificent and ever joyful.

ਕਵਣੁ ਸੁ ਵੇਲਾ ਵਖਤੁ ਕਵਣੁ ਕਵਣ ਥਿਤਿ ਕਵਣੁ ਵਾਰੁ ॥

ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਵੇਲਾ ਸੀ, ਕਿਹੜਾ ਵਕਤ ਸੀ, ਕਿਹੜੀ ਥਿੱਤ ਅਤੇ ਕਿਹੜਾ ਵਾਰ ਸੀ।
What was the occasion, time, date and day?

ਕਵਣਿ ਸਿ ਰੁਤੀ ਮਾਹੁ ਕਵਣੁ ਜਿਤੁ ਹੋਆ ਆਕਾਰੁ ॥

ਕਿਹੜੀ ਰੁੱਤ ਅਤੇ ਕਿਹੜਾ ਮਹੀਨਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਸਾਰ
ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
in which season and month, did the formless God create this
world?

ਵੇਲ ਨ ਪਾਈਆ ਪੰਡਤੀ ਜਿ ਹੋਵੈ ਲੇਖੁ ਪੁਰਾਣੁ ॥

ਪੰਡਤਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਵੇਲਾ ਨਹੀਂ ਲੱਭਾ, ਜੇ ਪੁਰਾਣਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਲੱਭਣ।
The learned *Pandits* haven't found it;
they could have found it, only if it had been mentioned in the
Puranas.

ਵਖਤੁ ਨ ਪਾਇਓ ਕਾਦੀਆ ਜਿ ਲਿਖਨਿ ਲੇਖੁ ਕੁਰਾਣੁ ॥

ਕਾਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹ ਵਕਤ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ, ਜੇ ਕੁਰਾਣ ਵਿੱਚ ਉਹ ਲੇਖ
ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਿਲੇ।
The learned *Qazis* couldn't find it as well;
they could have found it, only if it had been mentioned in the
Quran.

ਥਿਤਿ ਵਾਰੁ ਨਾ ਜੋਗੀ ਜਾਣੈ ਰੁਤਿ ਮਾਹੁ ਨਾ ਕੋਈ ॥

ਉਸ ਥਿੱਤ, ਵਾਰ, ਰੁੱਤ ਅਤੇ ਮਹੀਨੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜੋਗੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ।
No *Yogi* knows that date, day, season and month.

ਜਾ ਕਰਤਾ ਸਿਰਠੀ ਕਉ ਸਾਜੇ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਸੋਈ ॥

ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਨੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਰਚੀ ਹੈ, ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਜਾਣਦਾ
ਹੈ।

Only the Creator God knows the time, when He created this
world.

ਕਿਵ ਕਰਿ ਆਖਾ ਕਿਵ ਸਾਲਾਹੀ ਕਿਉ ਵਰਨੀ ਕਿਵ ਜਾਣਾ ॥
ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਸਿਫਤ-ਸਾਲਾਹ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਆਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਕਿਵੇਂ ਵਰਨਣ ਕਰ ਸਕਦਾ
ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਹਾਂ।

How can I praise His virtues, describe and know about them?

ਨਾਨਕ ਆਖਣਿ ਸਭੁ ਕੇ ਆਖੈ ਇਕ ਦੂ ਇਕੁ ਸਿਆਣਾ ॥
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵੱਧ ਸਿਆਣਾ, ਉਸ ਦੀ ਸਿਫਤ ਕਹਿੰਦਾ
ਹੈ ਕਿ

**Satguru Nanak says that the wisest of the wise say in His
praise that**

ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਵਡੀ ਨਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਕਾ ਹੋਵੈ ॥
ਉਹ ਸਾਹਿਬ ਵੱਡਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਵੱਡਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕੀਤਾ ਹੀ ਸਭ ਕੁਝ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

**He is Great, His Naam is the Greatest,
and everything happens as per His will.**

ਨਾਨਕ ਜੇ ਕੇ ਆਪੋ ਜਾਣੈ ਅਗੈ ਗਇਆ ਨ ਸੋਰੈ ॥੨੧॥
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ
ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਸ਼ੋਭਾ ਨਹੀਂ ਪਾਏਗਾ।

**Satguru Nanak says that the one who self-praises oneself, will
not attain honour later on (in the court of God).**

ਪਾਤਾਲਾ ਪਾਤਾਲ ਲਖ ਆਗਾਸਾ ਆਗਾਸ ॥
ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਪਾਤਾਲ ਹੀ ਪਾਤਾਲ ਅਤੇ ਆਕਾਸ਼ ਹੀ ਆਕਾਸ਼ ਹਨ।
There are millions of nether (lower) worlds and (higher) skies.

ਓੜਕ ਓੜਕ ਭਾਲਿ ਥਕੇ ਵੇਦ ਕਹਨਿ ਇਕ ਵਾਤ ॥
ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਦੇ-ਕਰਦੇ ਆਖਰ ਸਾਰੇ ਥੱਕ ਗਏ, ਪਰ ਵੇਦ ਇੱਕ ਹੀ
ਗੱਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

**Everyone has gone tired searching them, but none has found
the end of God's Creations;
however, the Vedas state one thing**

ਸਹਸ ਅਠਾਰਹ ਕਹਨਿ ਕਤੇਬਾ ਅਸੁਲੁ ਇਕੁ ਧਾਤੁ ॥

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰਿਖੀ, ਅਠਾਰਾਂ ਪੁਰਾਣ ਇੱਕ ਹੀ ਅਸਲੀਅਤ ਦੱਸਦੇ ਹਨ।

housands of sages, eighteen *Puranas* state only one real truth:

ਲੇਖਾ ਹੋਇ ਤ ਲਿਖੀਐ ਲੇਖੇ ਹੋਇ ਵਿਣਾਸੁ ॥

ਕਿ ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਲੇਖਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਲਿਖੀਏ, ਲੇਖਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਮੁੱਕ ਗਏ।

If there be any estimate (of the Creations of God), they could be documented;

in attempts to account for the Creations of God, the sages themselves passed away.

ਨਾਨਕ ਵਡਾ ਆਖੀਐ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਆਪੁ ॥੨੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਵੱਡਾ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ -ਆਪੇ ਨੂੰ ਆਪ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।

Satguru Nanak says that the God is known as 'Great', and only He knows about Himself.

ਸਾਲਾਹੀ ਸਾਲਾਹਿ ਏਤੀ ਸੁਰਤਿ ਨ ਪਾਈਆ ॥

ਸਲਾਹੁਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਏਨੀ ਬੁੱਧੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸ ਪਾਰਾਵਾਰ ਪਾ ਲੈਣ

Several people have praised God, but they do not possess the intellect to understand Him.

ਨਦੀਆ ਅਤੈ ਵਾਹ ਪਵਹਿ ਸਮੁੰਦਿ ਨ ਜਾਣੀਅਹਿ ॥

ਜਿਵੇਂ ਨਦੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾਲੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਪਛਾਣੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ਭਾਵ ਸਮੁੰਦਰ ਹੀ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਗਤ ਵੀ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

Like the rivers and water streams, which upon mixing with the ocean, cannot be recognised as distinct from the ocean (meaning, transform into the ocean itself; similarly the God's devotees immerse themselves in the God).

ਸਮੁੰਦ ਸਾਹ ਸੁਲਤਾਨ ਗਿਰਹਾ ਸੇਤੀ ਮਾਲੁ ਧਨੁ ॥

ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸ਼ਾਹ ਸੁਲਤਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਤੇ ਫੈਲਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਪਹਾੜ ਭੂਬੇ ਪਏ ਹਨ, ਭਾਵ ਅਪਾਰ ਧੰਨ ਦੌਲਤ ਵਾਲੇ ਲੋਕ
Kings and Emperors, whose rule extends to the oceans, in which islands and places of immense wealth are located,

ਕੀੜੀ ਤੁਲਿ ਨ ਹੋਵਨੀ ਜੇ ਤਿਸੁ ਮਨਹੁ ਨ ਵੀਸਰਹਿ ॥੨੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ! ਜਿਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚੋਂ ਤੂੰ ਨਾ ਵਿਸਰੇਂ ਉਹਨਾ ਸਾਮਣੇ ਉਹ ਸ਼ਾਹ ਸੁਲਤਾਨ ਲੋਕ
ਕੀੜੀ ਜਿਨ੍ਹੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਖਦੇ।

they do not hold the status of even an 'ant', in front of those - who do not forget God from their minds.

ਅੰਤੁ ਨ ਸਿਫਤੀ ਕਹਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ॥

ਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀਆਂ ਸਿਫਤਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਅੰਤ ਹੈ।

Endless are the God's virtues;
endless are those who speak about His virtues.

ਅੰਤੁ ਨ ਕਰਣੈ ਦੇਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ॥

ਨਾ ਹੀ ਉਸਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਅੰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦਾਤਾਂ ਦਾ

Endless are His creations and blessings.

ਅੰਤੁ ਨ ਵੇਖਣਿ ਸੁਣਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ॥

ਵੇਖਿਆਂ ਤੇ ਸੁਣਿਆਂ ਭੀ ਉਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ।

Even by seeing or hearing, His virtues cannot be estimated.

ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਕਿਆ ਮਨਿ ਮੰਤੁ ॥

ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਸੋਚ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ
ਸਕਦਾ।

One cannot understand the limits of God's thinking.

ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਕੀਤਾ ਆਕਾਰੁ ॥

ਨਾ ਹੀ ਉਸਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਅੰਤ ਹੈ।

There is no end to His creation.

ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥

ਨਾ ਹੀ ਉਸਦੇ ਪਾਰਾਵਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

There is no limit to His extent.

ਅੰਤ ਕਾਰਣਿ ਕੇਤੇ ਬਿਲਲਾਹਿ ॥
ਉਸਦਾ ਅੰਤ ਜਾਨਣ ਲਈ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਤਰਲੇ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ।
Several seek to know His limits.

ਤਾ ਕੇ ਅੰਤ ਨ ਪਾਏ ਜਾਹਿ ॥
ਉਸਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ।
But one cannot find His limits.

ਏਹੁ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥
ਇਸ ਅੰਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ।
No one knows the limits.

ਬਹੁਤਾ ਕਹੀਐ ਬਹੁਤਾ ਹੋਇ ॥
ਜਿੰਨਾ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਹੈ।
The more one describes (Him), the more He turns out to be.

ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਊਚਾ ਥਾਉ ॥
ਉਹ ਸਾਹਿਬ ਵੱਡਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਵੀ ਵੱਡਾ ਹੈ
God is great and His abode is also great.

ਊਚੇ ਉਪਰਿ ਊਚਾ ਨਾਉ ॥
ਉਸ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡਾ ਹੈ ਉਸਦਾ ਨਾਮ।
His *Naam* is even greater than the Great 'Him'.

ਏਵਡੁ ਊਚਾ ਹੋਵੈ ਕੋਇ ॥
ਜੇ ਏਨਾ ਵੱਡਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ
If there be anyone else, as great as the God,

ਤਿਸੁ ਊਚੇ ਕਉ ਜਾਣੈ ਸੋਇ ॥
ਤਾਂ ਹੀ ਉਸ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਸਕੇਗਾ।
only then one can understand the great God.

ਜੇਵਡੁ ਆਪਿ ਜਾਣੈ ਆਪਿ ਆਪਿ ॥
ਜਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਉਹ ਆਪ ਹੈ, ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।
He Himself knows the extent of His Greatness.

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਕਰਮੀ ਦਾਤਿ ॥੨੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਣੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦਾਤਾਂ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ।
Satguru Nanak says that God grants blessings, as per His kindness.

ਬਹੁਤਾ ਕਰਮੁ ਲਿਖਿਆ ਨਾ ਜਾਇ ॥

ਉਸਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਲਿਖੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ।
His kindness is so great, that it cannot be fully described.

ਵਡਾ ਦਾਤਾ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਇ ॥

ਉਹ ਵੱਡਾ ਦਾਤਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਤਿਲ ਮਾਤਰ ਵੀ ਲਾਲਚ ਨਹੀਂ।
*He is the biggest giver,
He does not have even a slightest of greed.*

ਕੇਤੇ ਮੰਗਹਿ ਜੋਧ ਅਪਾਰ ॥

ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਯੋਧੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਮੰਗਦੇ ਹਨ।
Several warriors seek (beg) from Him.

ਕੇਤਿਆ ਗਣਤ ਨਹੀ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਉਹ ਕਿੰਨੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।
The numbers (of those, seeking Him) cannot be imagined.

ਕੇਤੇ ਖਪਿ ਤੁਟਹਿ ਵੇਕਾਰ ॥

ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਵਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖਪ ਕੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
Several die after wasting their lives in immorality.

ਕੇਤੇ ਲੈ ਲੈ ਮੁਕਰੁ ਪਾਹਿ ॥

ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਦਾਤਾਂ ਲੈ ਕੇ ਮੁਨਕਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
*Several take blessings from God,
and then refuse to acknowledge them.*

ਕੇਤੇ ਮੂਰਖ ਖਾਹੀ ਖਾਹਿ ॥

ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਮੂਰਖ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਖਾਈ ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਸਦਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।
Several foolish continue to eat without gratitude.

ਕੇਤਿਆ ਦੂਖ ਭੂਖ ਸਦ ਮਾਰ ॥

ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਐਸੇ ਹਨ, ਜੋ ਦੁੱਖ ਤੇ ਭੁੱਖ ਦੀ ਮਾਰ ਖਾਂਦੇ ਹਨ।
Several suffer the torture of poverty and hunger.

ਏਹਿ ਭਿ ਦਾਤਿ ਤੇਰੀ ਦਾਤਾਰ ॥

ਹੇ ਦਾਤੇ! ਇਹ ਵੀ ਤੇਰੀ ਹੀ ਦਾਤ ਹੈ।

O benefactor God ! that is also Your blessing/giving.

ਬੰਦਿ ਖਲਾਸੀ ਭਾਣੈ ਹੋਇ ॥

ਕੈਦ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਹਰੀ ਦੇ ਭਾਣੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲਣ ਨਾਲ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

Liberation from bondage is obtained by aligning with the will of God.

ਹੋਰੁ ਆਖਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ ॥

ਰਜ਼ਾ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕੁਝ ਵੀ ਆਖ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

No one can state any way, other than accepting the will of God.

ਜੇ ਕੋ ਖਾਇਕੁ ਆਖਣਿ ਪਾਇ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਮੂਰਖ ਕੁਝ ਆਖਦਾ ਹੈ।

If any fool states (differently),

ਉਹੁ ਜਾਣੈ ਜੇਤੀਆ ਮੁਹਿ ਖਾਇ ॥

ਉਹੀ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨੀਆਂ ਉਹ ਮੂੰਹ ਦੀਆਂ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਭਾਣਾ ਨਾ ਮੰਨ ਕਸ਼ਟ ਸਹਿੰਦਾ ਹੈ।

The fool only later understands the suffering obtained (by not accepting the will of God).

ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਆਪੇ ਦੇਇ ॥

ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪ ਹੀ ਦੇਂਦਾ ਹੈ।

God knows everything, and He Himself gives.

ਆਖਹਿ ਸਿ ਭਿ ਕੋਈ ਕੋਇ ॥

ਕੋਈ-ਕੋਈ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ

Some people say and acknowledge that

ਜਿਸ ਨੋ ਬਖਸੇ ਸਿਫਤਿ ਸਾਲਾਹ ॥

ਜਿਸਨੂੰ ਹਰੀ ਆਪ ਆਪਣੀ ਸਿਫਤ ਸਾਲਾਹ ਕਰਨੀ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ।

whoever is blessed by the God Himself to sing His praises,

ਨਾਨਕ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ॥੨੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਪਾਤਸ਼ਾਹਾਂ ਦਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹੈ।

Satguru Nanak says that such a person is the King of Kings

ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਅਤੇ ਮੱਖਣਸ਼ਾਹ

ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਇੱਕ ਵਪਾਰੀ ਸੀ । ਉਹ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਕਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ । ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਸ ਦਾ ਜਹਾਜ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਿਆ । ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤਿਆਂ ਅੱਗੇ ਬਹੁਤ ਅਰਦਾਸਾਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਪਰ ਜਹਾਜ ਨਾ ਨਿਕਲਿਆ । ਅੰਤ ਹਾਰ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਗੱਦੀ ਦੇ ਵਾਰਸ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ “ਮੇਰਾ ਜਹਾਜ ਨਿਕਲ ਜਾਵੇ, ਮੈਂ 500 ਮੋਹਰਾਂ ਮੱਥਾ ਟੇਕਾਂਗਾ।” ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕੀਤੀ, ਜਹਾਜ ਪਾਰ ਲੱਗ ਗਿਆ ।

ਸੁੱਖਣਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ 500 ਮੋਹਰਾਂ ਭੇਟਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਕਾਲੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ । ਉੱਥੇ ਕਈ ਗੁਰੂ ਬਣੀ ਬੈਠੇ ਵੇਖ ਉਹ ਸੋਚੀਂ ਪੈ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਸਨੂੰ ਮੋਹਰਾਂ ਮੱਥਾ ਟੇਕਾਂ ? ਉਸ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਪੰਜ-ਪੰਜ ਮੋਹਰਾਂ ਮੱਥਾ ਟੇਕਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਹੜਾ ਅਸਲੀ ਗੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਆਪੇ ਹੀ ਮੇਰੇ ਤੋਂ 500 ਮੋਹਰਾਂ ਮੰਗ ਲਵੇਗਾ । ਉਸ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ 5-5 ਮੋਹਰਾਂ ਮੱਥਾ ਟੇਕੀਆਂ । ਉਹ ਸਾਰੇ ਨਕਲੀ ਗੁਰੂ 5-5 ਮੋਹਰਾਂ ਲੈ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਏ । ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ 500 ਮੋਹਰਾਂ ਨਾ ਮੰਗੀਆਂ ।

ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵੀ ਗੁਰੂ ਹੈ ? ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਤੇਗਾ ਨਾਂ ਦਾ ਕਮਲਾ ਹੈ, ਜੋ ਅੰਦਰ ਭੇਰੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਵੀ ਜਾ ਕੇ ਪੰਜ ਮੋਹਰਾਂ ਮੱਥਾ ਟੇਕੀਆਂ । ਅੱਗੋਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, “ਭਾਈ ਸੁੱਖਣਾ ਤਾਂ ਪੰਜ ਸੌ ਮੋਹਰਾਂ ਦੀ ਹੈ ਤੇ ਮੱਥਾ ਪੰਜ ਮੋਹਰਾਂ ਹੀ ਟੇਕ ਰਿਹਾ ਹੈਂ । ਇਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ।” ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣਾ ਮੋਢਾ ਵਿਖਾਇਆ ਜੋ ਜਹਾਜ ਕੱਢਦੇ ਸਮੇਂ ਜਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ।

ਇਹ ਵੇਖ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਮਸਤਾਨਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੋਠੇ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਪੱਲੂ ਫੇਰ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, “ਗੁਰੂ ਲਾਧੋ ਰੇ! ਗੁਰੂ ਲਾਧੋ ਰੇ! ਅਸਲੀ ਗੁਰੂ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਸਭ ਨਕਲੀ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨੀ ਲੱਗੋ।” ਅਸਲੀਅਤ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਨੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਤੀ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-

1. ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਕੌਣ ਸੀ ?
2. ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਕੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ?
3. ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਸ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਕਾਰ ਕੀਤੀ ?
4. ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਮੋਹਰਾਂ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ?
5. ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਕਿੰਨੀਆਂ-ਕਿੰਨੀਆਂ ਮੋਹਰਾਂ ਮੱਥਾ ਟੇਕੀਆਂ ?
6. ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਕਿੱਥੇ ਬੈਠੇ ਮਿਲੇ ?
7. ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮੱਖਣਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਿਆ ?
8. ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕਿਹੜਾ ਅੰਗ ਮੱਖਣਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ?
9. ਮੱਖਣਸ਼ਾਹ ਨੇ ਅਸਲੀ ਗੁਰੂ ਲੱਭ ਕੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ?

Satguru Tegh Bahadur Ji and Makhan Shah

Makhan Shah Lubana was a trader. He used to trade in the country as well as abroad. Once his ship got caught in the high tides due to bad storm. Makhan Shah prayed a lot in front of all the Gods and Goddesses, but nothing happened. Defeated in the end, he prayed at the feet of the heir to the throne of Guru Nanak Dev Ji, the master of the time. He prayed that on the safe exit of his ship, he would bow down, presenting 500 *Mohars* (coins) as a tribute. Satguru Ji blessed him and the ship crossed safely from the high tide.

To fulfill his vow, Makhan Shah reached Bakala to present 500 coins. Seeing many Gurus sitting there, he began to wonder who to bow to! He thought that he would pay five coins to each of them and the one who would be the real Guru, would ask for 500 coins himself. He bowed to everyone, presenting 5 coins only. All the fake gurus were happy with the coins they got. No one asked for 500 coins.

Makhan Shah asked if there was any other Guru? Then someone said that there was a lunatic named Tega who was always found sitting inside the dungeon (underground room). Makhan Shah went to him also and paid homage to him. Then Satguru Ji said, "Brother, the vow was worth five hundred coins and you are bowing only five coins. That's not fair." Satguru Ji at the same time showed his shoulder which was injured during the time he saved his ship.

Seeing this, Makhan Shah was overcome with joy and rushed to the roof and moving his scalf, started shouting in a loud voice, "*Guru Ladho Re! Guru Ladho Re!*" (Found the Guru! Found the Guru!). The real guru is Guru Tegh Bahadur. Everyone else is fake." He fell at the feet of Guru Tegh Bahadur. On finding out the truth, the entire congregation greeted Guru Tegh Bahadur.

Questions:

1. Who was Makhan Shah?
2. What happened to Makhan Shah's ship?
3. At whose feet did Makhan Shah request?
4. How many coins did Makhan Shah request to bow?
5. How many coins did Makhan Shah bow to find the Guru?
6. Where did he meet Guru Tegh Bahadur?
7. What did Guru Ji say to Makhan Shah?
8. Which of the body part did Guru Ji show to Makhan Shah?
9. What did Makhan Shah do after finding the real Guru?

ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸਾਜਣਾ

1699 ਈ. ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਥਾਨ ਤੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਦੀਵਾਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਸੰਗਤਾਂ ਦੂਰੋਂ-ਦੂਰੋਂ ਆਈਆਂ। ਦਰਬਾਰ ਬਹੁਤ ਭਰ ਗਿਆ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਸ਼ਸਤਰ-ਬਸਤਰ ਸਜਾ ਆ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ। ਮਿਆਨ ਵਿਚੋਂ ਤਲਵਾਰ ਕੱਢ ਕੇ ਉੱਚੀ ਸਾਰੀ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਤਲਵਾਰ ਸੀਸ ਮੰਗਦੀ ਹੈ, ਹੈ ਕੋਈ ਐਸਾ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਕਰੇ?”

ਹਰ ਪਾਸੇ ਸੰਨਾਟਾ ਛਾ ਗਿਆ। ਦੁਬਾਰਾ ਫੇਰ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ। ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਉੱਠਿਆ। ਜਦੋਂ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਲਾਹੌਰ ਨਿਵਾਸੀ ਦਇਆ ਰਾਮ ਉੱਠਿਆ ਅਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਅੱਗੇ ਸਿਰ ਨਿਵਾ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਲਿਸ਼ਕਦੀ ਤਲਵਾਰ ਘੁਮਾਈ ਅਤੇ ਦਇਆ ਰਾਮ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਚਲਾ ਦਿਤੀ। ਉਸਦਾ ਸਿਰ ਧੜ ਨਾਲੋਂ ਅਲੱਗ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਭ ਪਾਸੇ ਭਿਆਨਕ ਡਰ ਛਾ ਗਿਆ।

ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਫੇਰ ਇਹੋ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰੇ ਤਾਂ ਭਾਈ ਧਰਮ ਚੰਦ ਅੱਗੇ ਆ ਖਲੋਤਾ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਸਦਾ ਸਿਰ ਵੀ ਕਲਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਦੀਵਾਨ ਵਿਚੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਿੱਖ ਖਿਸਕਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਰੀ-ਵਾਰੀ ਜਗਨਨਾਥ ਪੂਰੀ ਨਿਵਾਸੀ ਹਿੰਮਤ ਰਾਇ, ਦੁਆਰਕਾ ਨਿਵਾਸੀ ਮੁਹਕਮ ਚੰਦ ਅਤੇ ਬਿਦਰ ਨਿਵਾਸੀ ਸਾਹਿਬ ਚੰਦ ਨੇ ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਸ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣਾ ਆਪ ਨਿਛਾਵਰ ਕਰ ਦਿਤਾ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਸੀਸ ਧੜ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਕਰ ਦਿੱਤੇ । ਪੰਜ ਧੜ ਅਤੇ ਸੀਸ ਸਟੇਜ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗੇ ਪਏ ਸਨ । ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਹੈਰਾਨ ਬੈਠੀ ਸੀ । ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਰ ਵਧੀ ਜਦੋਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇੱਕ ਦੇ ਧੜ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਦਾ ਸੀਸ ਜੋੜ ਦਿਤਾ । ਪੰਜੇ ਚਿੰਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ । ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗਲ ਨਾਲ ਲਾ ਕੇ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਮੇਰੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਹਨ।”

ਫੇਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਪੰਜਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਸਤਰ-ਬਸਤਰ ਸਜਾ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਇਆ । ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਰਾਮ ਜਾਂ ਦਾਸ ਸ਼ਬਦ ਹਟਾ ਕੇ “ਸਿੰਘ” ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ । ਭਾਵ - ਸ਼ੇਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ । ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਕੀਤੀ । ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੇਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਹੀ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:

1. ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸੰਨ 1699 ਈ. ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ ਕਿੱਥੇ ਮਨਾਈ ?
2. ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ?
3. ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਐਲਾਨ ਬਾਅਦ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੌਣ ਉੱਠਿਆ ?
4. ਕਿੰਨੇ ਸਿੱਖ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਏ ?
5. ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਿਰ ਅਤੇ ਧੜ ਜੋੜ ਕੇ ਕੀ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ?
6. ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਕੀ ਸਨ?
7. ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਇਹਨਾਂ ਪੰਜ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਜੋੜਿਆ?
8. ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਕੌਤਕ ਕਿਉਂ ਰਚਿਆ ?

Creation of the Five Beloveds

In 1699 AD, Guru Gobind Singh Ji announced a grand Convocation (assembly) at Kesgarh on the occasion of Baisakhi. Countless people came from far and wide. The court was over crowded. Satguru Ji came in front of the congregation, decorated with all the weapons. He drew his sword from its scabbard and said aloud, "This sword is asking for a head. Is there any one who can fulfill its wish?"

Hearing this, there was silence everywhere. He urged again, but no one got up. When the order was given for the third time, Daya Ram, a resident of Lahore, got up and stood before Satguru Ji with his head bowed. Satguru Ji drew his flashing sword and aimed it at Daya Ram's head. His head became detached from his torso. There was a terrible uneasiness and stress everywhere.

The second time Satguru Ji said the same words, Bhai Dharam Chand stood in front of him. Satguru Ji beheaded him also. Now the weak Sikhs started slipping out of the convocation. Similarly, in turn, Jagannath Puri resident Himmat Rai, Dwarka resident Mohkam Chand and Bidar resident Sahib Chand bowed their heads at the Guru's feet.

Satguru Ji separated the heads from their torsos with the sword. Five torsos and heads fell on the stage. The whole congregation was surprised. Their surprise increased when Satguru Ji attached the head of one to the torso of the other. The five were revived. Satguru Ji embraced them all and said, "These are my five beloveds."

Then Satguru Ji baptized these five Sikhs who were similarly dressed and weaponized like Satguru ji. He removed the word 'Ram' or 'Das' from their names and added the word 'Singh', which means a lion. Satguru Gobind Singh Ji created the Khalsa Panth, to prove the power of *Amrit*.

They were enjoined to save the helpless and fight the oppressor, to have faith in One God and to consider all human beings equal, irrespective of caste and creed.

Questions:

1. Where did Satguru Gobind Singh Ji celebrate Baisakhi in the year 1699 AD?
2. What did Satguru Gobind Singh Ji announce in the assembly?
3. Who was the first to rise after the announcement made by Satguru ji?
4. How many Sikhs were willing to give their heads?
5. What did Satguru Ji order after joining the heads and torsos?
6. What were the names of the five Beloveds who received the nectar?
7. What is associated with the names of these five Sikhs after receiving the nectar?
8. Why did Satguru Ji perform this miracle?

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਪੰਜ ਕਕਾਰ (ਬਾਈਪਾਸ ਸਰਜਰੀ)

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਿੱਖੀ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਕਰਦੇ ਕਿ ਸਿੱਖੀ ਮਰਿਆਦਾ ਨਿਭਾਉਣੀ ਸਿੱਖ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਰਮ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਹਰ ਸਮੇਂ ਪੰਜ ਕਕਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਕਰਵਾਈ।

ਸੰਨ 1991 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਤਬੀਅਤ ਥੋੜ੍ਹੀ ਠੀਕ ਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਅਪੋਲੋ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਚੈਕਅਪ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ, ਉੱਥੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਨਾੜੀਆਂ ਬੰਦ ਹਨ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਬਾਈਪਾਸ ਸਰਜਰੀ ਕਰਵਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਆਸਟ੍ਰੇਲਿਆ ਦੇ Dr. I.D. Ross ਨੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ Adelaide ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ

ਬਾਈਪਾਸ ਸਰਜਰੀ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ, “ਮੇਰੇ ਰੋਮ (ਵਾਲ) ਨ ਕੱਟੇ ਜਾਣ, ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਕਛਹਿਰਾ, ਕੜਾ ਅਤੇ ਕੰਘਾ ਅਲੱਗ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।”

ਇਹ ਸਾਰੇ ਹੁਕਮ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਤੇ ਪੂਰੇ ਉਤਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਸੀ । ਬਾਈਪਾਸ ਸਰਜਰੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਵੇਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਸੀ । ਇਸ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬੀ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਜਾਚ ਸਿਖਾਈ ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਿੱਖੀ ਮਰਿਆਦਾ ਵਾਸਤੇ ਕੀ ਹੁਕਮ ਕਰਦੇ ਸਨ ?
2. ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਅਪੋਲੋ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਦਾਖਿਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ?
3. ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਕੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ?
4. ਬਾਈਪਾਸ ਸਰਜਰੀ ਲਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਲੈ ਜਾਇਆ ਗਿਆ ?
5. ਸਰਜਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕੀ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ?
6. ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲੱਗੇ ?
7. ਕੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਸਰਜਰੀ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਮਿਲੀ ?

Satguru Jagjit Singh and Five *Kakaars* (Bypass Surgery)

Satguru Jagjit Singh Ji performed the Sikh decorum fully and ordered his Sikhs, "Performing the Sikh decorum is a primary duty of every Sikh". He always followed the decorum of having five *kakaars* with himself at all times, and preached the same to his Sikhs.

In 1991, when Satguru Ji was brought to the Apollo Hospital in Delhi for a checkup due to ill health, the doctor told him that his coronary arteries were blocked and he would have to undergo bypass surgery. Australia's doctor,

Dr. I. D. Ross did all the necessary preparations for the bypass surgery at Adelaide Hospital. Satguru Ji ordered, "My hair should not be cut, my *kachhera*, *kada* and *kangha* should not be separated from my body."

All these orders were in accordance with the Sikh etiquette and posed a great challenge to the doctors. The bypass surgery was performed as per the will of Satguru Ji. The doctors succeeded in this, and Satguru Ji taught the *Sadh Sangat* about the Sikh etiquette.

Questions:

1. What did Satguru Jagjit Singh Ji order for Sikh etiquette?
2. Why was Satguru Ji admitted to Apollo Hospital?
3. What advice did the doctor give considering the health of Satguru Ji?
4. Where was Satguru Ji taken for bypass surgery?
5. What did Satguru Ji order before the surgery?
6. How did the doctors feel about Satguru Ji's orders?
7. Did the doctors succeed in the surgery following the order of Satguru Ji?

ਅਕਾਲ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ

ਸੰਨ 1899 ਈ. ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਬੀਕਾਨੇਰ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੜਾ ਭਿਆਨਕ ਅਕਾਲ ਪਿਆ। ਬਾਰਿਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਲੋਕ ਭੁੱਖੇ ਮਰਨ ਲੱਗੇ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੂਰਬ-ਦੱਖਣ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਖਾਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਪੱਤੇ ਖਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਚਾਰ ਸਨ।

ਅਕਾਲ ਦੇ ਅਸਰ ਕਾਰਨ ਡੰਗਰ ਤੇ ਭੁੱਖੇ ਮਰਨ ਲੱਗੇ।

ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਦਾ ਵਰਤ ਲੰਗਰ ਚਲਾ ਰਹੇ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਸ ਦੀ ਕਿਰਨ ਜਾਗੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲ ਚਾਲੇ ਪਾਏ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਖੁੱਲੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਸਭ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਛਕਾਉਣਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦਾ ਵੀ ਪੇਟ ਭਰਿਆ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਲਗਭਗ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਆ ਕੇ ਲੰਗਰ ਛਕਦੇ। ਇਹ ਅਕਾਲ ਪੀੜਤਾਂ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਮੱਦਦ ਸੀ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਵੀ ਸਦਾ ਵਰਤ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਤੋਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ।

ਇਸ ਅਲੌਕਿਕ ਚਮਤਕਾਰ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਦਾ-ਵਰਤ ਲੰਗਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਜਗੀਰ, ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ?

ਬਾਰਿਸ਼ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਗਏ । ਹਰ ਕੋਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ।
ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-

1. ਸੰਨ 1899 ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਕਾਲ ਪਿਆ ?
2. ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਆਸ ਦੀ ਕਿਰਨ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ ?
3. ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਅਕਾਲ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ?
4. ਕਿੰਨੇ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਲੰਗਰ ਛਕਦੇ ਸੀ ?
5. ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਮਦਦ ਇੱਕ ਕੌਤਕ ਕਿਵੇਂ ਸੀ ?
6. ਬਾਰਿਸ਼ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਕੀ ਹੋਇਆ ?

Help for famine victims

In 1899, there was a terrible famine in Punjab and Bikaner areas. Lack of rain led to food shortage and starvation. People in the South-East of Punjab had nothing to eat and in some areas people were compelled to make a living by eating the leaves of trees. Due to the effects of famine, cattle began to starve.

At such a time, Satguru Hari Singh Ji was always holding the non-stop *langar* (community kitchen) for all at Sri Bhaini Sahib. When people got to know about this, a ray of hope awoke in their minds. People started walking towards Sri Bhaini Sahib.

Satguru Hari Singh Ji with a very big and open heart fed everyone and also fed their animals. Every day thousands of people used to come and eat the meal prepared in the community kitchen. This was a great help to the famine victims and the non-stop *langar* also continued to run without any interruption with the grace of Satguru Ji.

The British government and others were astonished to see this miracle because it was beyond their comprehension. How was this everlasting *langar* running without a big estate, or without a big income?

After the rains, the refugees returned to their homes. Everyone was wholeheartedly thanking Satguru Hari Singh Ji and saying :

"Hail Satguru Hari Singh Ji !"

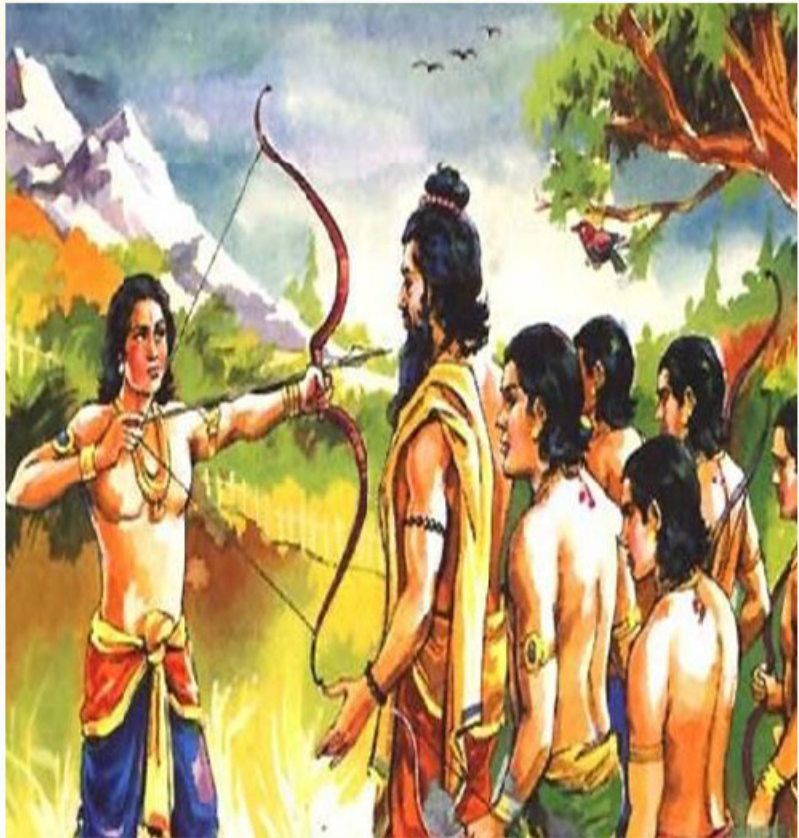
Question:

1. What kind of famine occurred in the year 1899?
2. What ray of hope did people see?
3. How did Satguru Hari Singh Ji help the famine victims?
4. How many refugees used to eat *langar* at Sri Bhaini Sahib?
5. How was the help of Satguru Hari Singh Ji a miracle?
6. What happened after the rain?

ਇਕਾਗਰਤਾ

ਪਾਂਡਵ ਅਤੇ ਕੌਰਵ ਆਚਾਰੀਆ ਦ੍ਰੋਣਾਚਾਰੀਆ ਦੇ ਗੁਰੂ ਕੁਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਸਨ । ਇੱਕ ਦਿਨ ਆਚਾਰੀਆ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਇਮਤਿਹਾਨ

ਲੈਣਾ ਚਾਹਿਆ । ਉਹ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਗਏ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਕਲੀ ਪੰਛੀ ਦੀ ਅੱਖ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ । ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯੁਧਿਸ਼ਠਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ । ਗੁਰੂ ਦ੍ਰੋਣਾਚਾਰੀਆ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕੀ ਦਿਖ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਪੰਛੀ ਦਿਖਾਈ

ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ । ਫਿਰ ਭੀਮ ਦੀ ਵਾਰੀ ਆਈ, ਉਸਨੂੰ ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੰਛੀ ਅਤੇ ਟਾਹਣੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ । ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਵਾਪਿਸ ਭੇਜ ਕੇ, ਦੁਰਯੋਧਨ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਦਿਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਪੰਛੀ, ਟਾਹਣੀ ਅਤੇ ਬੱਦਲ” । ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਅਰਜੁਨ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਾਧਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ । ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਦਿਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਕੇਵਲ ਪੰਛੀ ਦੀ ਅੱਖ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ” ।

ਗੁਰੂ ਦ੍ਰੋਣਾਚਾਰੀਆ ਉਸਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ । ਉਸ ਦਾ ਤੀਰ ਸਿੱਧਾ ਜਾ ਕੇ ਪੰਛੀ ਦੀ ਅੱਖ ਵਿੱਚ ਲੱਗਾ । ਗੁਰੂ ਦ੍ਰੋਣਾਚਾਰੀਆ ਜੀ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਏ ਤੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ “ਵਧੀਆ ਤੀਰਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਇਕਾਗਰਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।” ਅਰਜੁਨ ਨੂੰ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਰਜੁਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਤੀਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ । ਅਰਜੁਨ ਦੀ ਤੀਰ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਵੀ ਟਿੱਕ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ । ਇਕਾਗਰਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੇ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ।

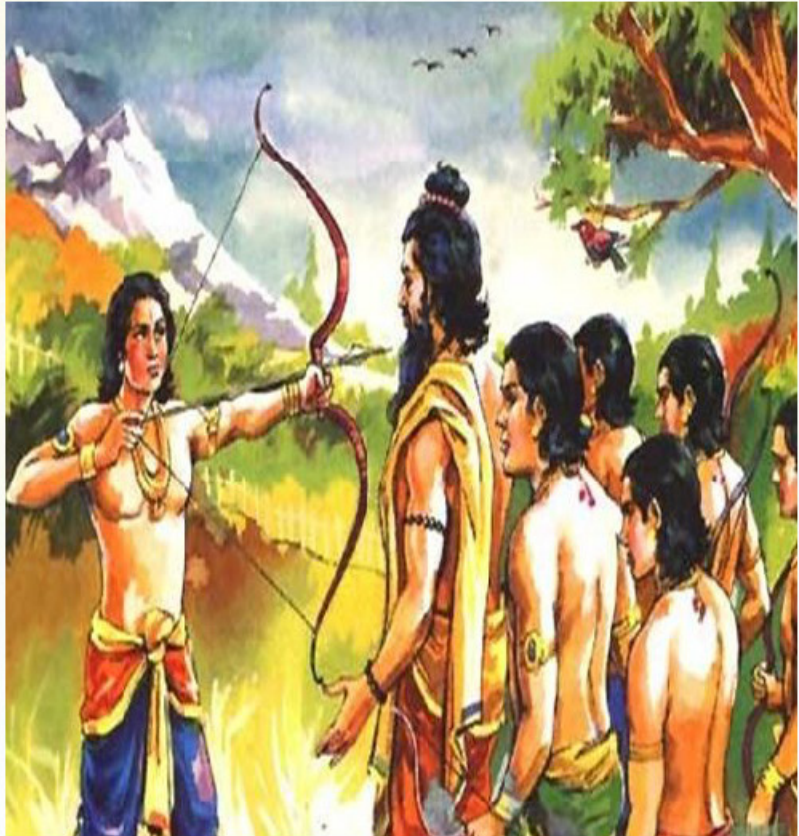
ਪ੍ਰਸ਼ਨ:

1. ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਕੌਰਵ ਅਤੇ ਪਾਂਡਵ ਕਿਸ ਰਿਸ਼ੀ ਕੋਲ ਸਿੱਖਿਆ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦੇ ਸੀ ?
2. ਗੁਰੂ ਦ੍ਰੋਣਾਚਾਰੀਆ ਕੌਰਵਾਂ ਅਤੇ ਪਾਂਡਵਾਂ ਨੂੰ ਇਮਤਿਹਾਨ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿੱਥੇ ਲੈ ਗਏ ?
3. ਗੁਰੂ ਦ੍ਰੋਣਾਚਾਰੀਆ ਜੀ ਨੇ ਕਿਸ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ?
4. ਯੁਧਿਸ਼ਟਰ, ਭੀਮ, ਦੁਰਯੋਧਨ ਨੇ ਕੀ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ?
5. ਅਰਜੁਨ ਨੂੰ ਤੀਰ ਚਲਾਉਣ ਵੇਲੇ ਕੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ?
6. ਅਰਜੁਨ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਲੱਗਾ ?
7. ਗੁਰੂ ਦ੍ਰੋਣਾਚਾਰੀਆ ਨੇ ਅਰਜੁਨ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਦੇਖ ਕੀ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦਿੱਤਾ ?

Concentration

Pandavas and *Kauravas* were educated in the *Gurukul* (traditional school) of Acharya Dronacharya. One day, Acharya wanted to test his students. He ordered all of them to target the eye of a fake bird in a forest.

First he called Yudhishtir and told him to aim. Guru Dronacharya asked what he saw, to which he replied that the bird was visible. The Guru sent him back. Then it was Bhim's turn. When asked, he replied that birds and twigs were visible. Sending him back too, Duryodhana was asked

what he saw and he replied, "Birds, twigs and clouds". The Guru sent him back and summoned Arjun and ordered him to aim. He was asked what he could see, he replied, "Only the bird's eye can be seen."

Guru Dronacharya told him to aim. His arrow went straight into the bird's eye. Guru Dronacharya was very pleased and ordered, "For good archery, there must be such concentration." He blessed Arjun, "Arjun will be the world's greatest archer in the future. No one could stand in front of Arjun's archery. Success comes from working with concentration."

Questions:

1. From which sage did *Kauravas* and *Pandavas* receive the education in their childhood?
2. Where did Guru Dronacharya take the *Kauravas* and *Pandavas* for the test?
3. What object did Guru Dronacharya order to target?
4. What did Yudhishtir, Bhima and Duryodhana answer?
5. What did Arjun see while shooting the arrow?
6. Where did Arjun's target go?
7. What blessing did Guru Dronacharya give to Arjun on seeing his target?

ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ

ਮਾਝੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਉਸਦਾ ਨਾਂ ਸੀ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਤੁਰਕਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਸੀ। ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲੁਕੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦੇ ਘਲਿਆ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਸੂਬੇ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖ਼ਾਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਘੱਲਿਆ। ਉਸ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਸੇਵਾ ਹੈ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਸਕਦਾ।”

ਜ਼ਕਰੀਆ ਖ਼ਾਨ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਉਸ ਕਿਹਾ, “ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੋ ਜਾਹ। ਨਹੀਂ ਤੇ ਤੇਰੀ ਸਿੱਖੀ ਕੱਢ

ਦਿਆਂਗਾ।” ਭਾਈ ਜੀ ਕਿਹਾ, “ਮੇਰੀ ਸਿੱਖੀ ਸੁਆਸਾਂ ਨਾਲ ਨਿਭੇਗੀ।” ਜ਼ਕਰੀਆ ਖ਼ਾਨ ਨੇ ਕੇਸ ਮੁੰਨਣੇ ਚਾਹੇ।

ਉਹ ਕੈਂਚੀ ਉਸਤਰੇ ਨਾਲ ਵੀ ਨਾਂ ਮੁੰਨੇ ਗਏ। ਅਖੀਰ ਮੋਚੀ ਨੂੰ ਸੱਦ ਕੇ ਖੋਪਰੀ

ਸਮੇਤ ਕੇਸ ਲੁਹਾ ਦਿੱਤੇ। ਓਧਰ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖ਼ਾਨ ਦਾ ਪੇਸ਼ਾਬ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਕਿਸੇ ਦਵਾਈ ਨੇ ਕੰਮ ਨਾ ਕੀਤਾ।

ਭਾਈ ਸੁਬੇਗ ਸਿੰਘ ਕਿਹਾ, “ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਜੋੜਾ ਸਿਰ ਤੇ ਮਾਰੋ ਫੇਰ ਪੇਸ਼ਾਬ ਆਵੇਗਾ।” ਮਰਦਾ ਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਜਿਓਂ ਜਿਓਂ ਭਾਈ ਜੀ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਵੱਜੇ, ਜ਼ਕਰੀਆ ਖ਼ਾਨ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਾਬ ਆਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਏਨੀਆਂ ਜੁੱਤੀਆਂ ਪਈਆਂ ਕਿ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖ਼ਾਨ ਜੁੱਤੀਆਂ ਦੀ ਮਾਰ ਨਾਲ ਹੀ ਮਰ ਗਿਆ।

ਭਾਈ ਜੀ ਨੇ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖ਼ਾਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਚਲਾਣਾ ਕੀਤਾ। ਭਾਈ ਜੀ ਦੀ ਸਿੱਖੀ ਕੇਸਾਂ ਸੁਆਸਾਂ ਨਾਲ ਨਿਭੀ। ਬਾਲਕੋ! ਤੁਸੀਂ ਭੀ ਅਰਦਾਸ ਕਰੋ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸਿੱਖੀ ਕੇਸਾਂ ਸੁਆਸਾਂ ਨਾਲ ਨਿਭੇ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:

1. ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦਾ ਸੀ ?
2. ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਸੂਬੇ ਦਾ ਕੀ ਨਾਂ ਸੀ?
3. ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਂ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਦੁਖ ਦਿੱਤੇ ?
4. ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਂ ਦਾ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਮਗਰੋਂ ਕੀ ਹਾਲ ਹੋਇਆ ?
5. ਭਾਈ ਸੁਬੇਗ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ ?

Bhai Taroo Singh's Martyrdom

There was a Sikh in Majha, his name was Taroo Singh. At that time, Punjab was ruled by Turks. Bhai Taroo Singh used to send food to the Singhs hiding in the forests. Zakariya Khan, the governor of Lahore, sent for him. "It's

a service I can't give it up," Bhai Taroo Singh said. Zakariya Khan became angry. He said, "Become a Muslim. Otherwise, I will destroy your Sikhism." Bhai Ji said, "My teachings will go with my breath." Zakariya Khan wanted to

cut his hair. They were not cut even with the scissors. Then a blacksmith was finally called and Bhai Ji's hairs were removed by cutting across his skull. At the same time, Zakaria Khan was stricken with unbearable pain as he became unable to urinate. No medicine worked. He consulted his advisers about this sudden illness and he was told that this illness was due to his maltreatment of the Sikhs.

It was suggested by Bhai Subeg Singh that if Zakaria Khan had his own scalp hit with Bhai Taroo Singh's shoes, his condition might be lifted. As he could not find any alternate, Zakaria Khan was hit with Bhai Ji's shoe. With this hitting Zakariya Khan could urinate. He had been hit so many times that Zakariya Khan died from the impact of the shoes. Bhai Ji died after Zakariya Khan. Bhai Ji's Sikhism was breathed out with his hair.

Kids! You also pray that your hair extinguish with your breaths to maintain the spirit of Sikhism, as demonstrated by Bhai Taroo Singh Ji.

Question:

1. How did Taroo Singh serve the Sikhs?
2. What was the name of the Governor of Lahore?
3. How did Zakariya Khan hurt Taroo Singh?
4. What happened after Zakariya Khan punished Taroo Singh?
5. What did Bhai Subeg Singh say?

ਸ਼ਬਦ

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਉਖੀ ਘੜੀ ਨ ਦੇਖਣ ਦੇਈ ਅਪਨਾ ਬਿਰਦੁ ਸਮਾਲੇ ॥

ਹਾਥ ਦੇਇ ਰਾਖੈ ਅਪਨੇ ਕਉ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ ॥੧॥

ਪ੍ਰਭ ਸਿਉ ਲਾਗਿ ਰਹਿਓ ਮੇਰਾ ਚੀਤੁ ॥

ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸਦਾ ਸਹਾਈ ਧੰਨੁ ਹਮਾਰਾ ਮੀਤੁ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਨਿ ਬਿਲਾਸ ਭਏ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਅਚਰਜ ਦੇਖਿ ਬਡਾਈ ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਆਨਦ ਕਰਿ ਨਾਨਕ

ਪ੍ਰਭਿ ਪੂਰਨ ਪੈਜ ਰਖਾਈ ॥੨॥੧੫॥੪੬॥

Shabad

Dhanasari mahalla 5 II

Aukhi ghadi na dekhan deyi apna birad sambhale II

O Satguru! don't let me experience or see the difficult times. Protect your *Sewak*.

Haath de raakhe apne ko saas saas pratpalell1II

Giving His hand, the God protects His devotee. (The devotee cherishes the God with each and every breath).

Prabh seyo laag reho mera cheet II

My consciousness remains attached to God.

Aad ant prabh sada sahaai Dhan hamara meet II Rahao II

In the beginning, and in the end, God is always my supporter blessed is my friend. II Pause II

Mann bilaas bhae sahib jee ke acharaj dekh vadaai II

My mind is delighted, gazing upon the marvelous, glorious greatness of the God.

Har simar simar anand kar nanak,

Remembering, remembering the Almighty in meditation,

Prabh pooran pajj rakhaai II2II15II46II

Nanak is in ecstasy; God, in His perfection, has protected and preserved his honor.

ਕਵਿਤਾ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸੀ ਗੱਜਿਆ ਮਰਦ ਅਗੰਮੜਾ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਬਲਵਾਨ ।
ਉਹ ਜਾਪੇ ਭਗਤ ਭਗਵਾਨ ਸੀ ਦਰ ਅਸਲ ਭਗਵਾਨ ।
ਸੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜਾਮਾ ਬਦਲ ਕੇ ਆਇਆ ਵਿੱਚ ਜਹਾਨ ।
ਉਹਦਾ ਚਕਰ ਮਾਲਾ ਉੱਨ ਦੀ ਤੇ ਉਂਗਲੀ ਵਿੱਚ ਤੁਫਾਨ ।
ਉਹਦੀ ਸੋਹਣੀ ਸੂਰਤ ਤੱਕ ਕੇ ਸੋਹਣੇ ਹੋਣ ਹੈਰਾਨ !
ਉਹਦਾ ਚੰਨੋਂ ਸੋਹਣਾ ਮੁੱਖੜਾ ਵੇਖ ਕੇ ਸ਼ਰਮੇਂ ਭਾਨ ।
ਉਹਦੇ ਹੋਠਾਂ ਉੱਤੇ ਹੱਸਦੇ ਭਗਤੀ ਭਾਗ ਭਗਵਾਨ ।
ਉਹਦੀ ਸ਼ਾਨ ਵੇਖ ਕੇ ਸ਼ਰਮਦੀ ਇੰਦਰ ਜੇਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ।
ਉਹਨੂੰ ਲੱਛਮੀ ਸੀਸ ਝੁਕਾਵੰਦੀ ਤੇ ਦਿਉਤੇ ਸਦਕੇ ਜਾਨ ॥
ਉਹਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਤਾਜ ਬਹਾਦਰੀ ਹੱਥ ਫੜਿਆ ਧਰਮ ਨਿਸ਼ਾਨ ।
ਉਹ ਧਰਤੀ ਧਨ ਕਹਿਲਾਂਵਦੀ ਜਿਥੋਂ ਵੀ ਲੰਘ ਜਾਨ ।
ਉਹਦੇ ਕੰਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਗੂੰਜਦੇ ਦੁਖੀਆਂ ਦੇ ਫੁਰਮਾਨ ॥
ਉਹਦੀ ਸ਼ਾਹ-ਰਗ ਅੰਦਰ ਸ਼ੁਕਦੇ ਬਾਗੀ ਸੱਖ ਸੁਜਾਨ ॥
ਉਹਦੇ ਖੂਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਖੌਲਦੇ ਜੋੜ ਅਣਖ ਤੇ ਆਨ ॥
ਉਹਦੇ ਦਿਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤੜਫਦੇ ਉਮਤ ਦੇ ਅਰਮਾਨ ॥
ਉਹਦਾ ਮੁੱਛ ਮਰੋੜਾ ਵੇਖ ਕੇ ਜਾਏ ਜਮਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ॥
ਧੜ ਦੈਂਤਾਂ ਦੇ ਧੜਕਦੇ ਜਦ ਮਥੇ ਤਿਉੜੀ ਪਾਨ ॥
ਸੀਨਾ ਫਟੇ ਆਕਾਸ਼ ਦਾ ਜਦ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਤਕਾਨ ॥
ਉਹਦੇ ਨੈਣਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਰੜਕਦੀ ਬਿੱਲੇ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ।
ਉਸ ਬੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਟੁੱਕ ਆਖਿਆ ਚੌੜੀ ਛਾਤੀ ਤਾਨ ।
ਮੈਂ ਬਾਗੀ ਹਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਦਾ ਕੀਤਾ ਆਮ ਐਲਾਨ ।
'ਬਾਲਮ' ਬਾਗੀ ਰਹਾਂਗਾ ਜਦ ਤਕ ਹੈਨ ਪਰਾਨ ॥

POEM

SRI SATGURU RAM SINGH JI

SEE GAJJIA MARAD AGNMADAA GURU RAM SINGH BALWAAN I
OH JAAPE BHAGAT BHAGWAAN SEE DAR ASSAL BHAGWAAN I
SEE VISHNU JAMA BADAL KE AAYIAA VICH JAHAN I
OHDA CHAKAR MALA UNN DEE TE UNGALI VICH TUFAAN I
OHDI SOHNI MOORAT TAKK KE SOHNE HON HERAAN I
OHDA CHANON SOHNA MUKHRHAA VEKH KE SHARME BHAAN I
OHDE HOTHHAAN UTTE HUSSDE BHAGTI BHAG BHAGWAAN I
OHDI SHAAN VEKH KE SHARMADI INDER JEHAAN DI SHAAN I
OHNOO LACHHAMI SEES JHUKAAWANDI TE DIYOTE SADKE JAAN I
OHDE SIR TE TAAJ BAHADURI HATHH FARIAA DHARAM NISHAAN I
OH DHARATI DHAN KAHLAAWANDI JITHHON VEE LANGH JAAN I
OHDE KANNA DE VICH GOONJADE DUKHIYAN DE FURMAAN I
OHDI SHAH – RUG ANDER SHOOKDE BAAGI SAPP SUJJAAN I
OHDE KHOON DE ANDAR KHOULDE JOSH, ANAKH TE AAN I
OHDE DIL DE ANDER TARHAFDE OOMAT DE ARMAAN I
OHDA MUCHH MARORHAA VEKH KE JAAYE JAMAAN DI JAAN I
DHARH DENTAAN DE DHARHKADE JADD MATHHE TIYODI PAAN I
SEENA FATTE AKASH DAA JADD GUSSE NAAL TAKAAN I
OHDE NAINAN DE VICH RADAKADI BILLE DI SANTAAN I
USS BOOLLAN NOO TUKK AAKHIA CHAURI CHHATTI TAAN I
MEIN BAAGI HAAN ANGREZ DAA KEETA AAM ELAAN I
BAALAM BAAGI RHAANGAA JADD TAKK HEIN PARAAN I

Sri Guru Ram Singh Ji

Guru Ram Singh, a strong prophet and perfect personality roared strong.

He projected as God's devotee, but is in fact a true God.

***Vishnu* came to the world in disguise.**

He worked upon the rosary of wool, with a storm in the finger.

The beautiful ones used to be ashamed of their beauty

in front of His beautiful appearance!

The Moon got ashamed of itself in front of His beautiful face.

The God smiled through his lips.

Seeing His splendor, Indra felt ashamed.

Laxmi bows down her head so do the deities.

He holds the crown of bravery on His head and Religious symbol in hand.

That earth is blessed wherever He goes upon.

The pain of the poor echoes in His ears.

The rebellious ones nourish in His spirit.

The zeal that boils in his blood comes to the eye.

The strength, honour and zeal are part of him.

Seeing His mustache twisted, the life of demons freezes in fear.

When His forehead lines slant, the bodies of demons frighten.

The heart of the sky is also torn apart, when He angrily stares.

His eyes are full of anger seeing the Europeanised imperialism,

His wide chest stretches and says

I am a rebel, He roared in front of Britishers

and will remain a rebel as long as I am alive.

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਨ ਲਿਆ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤਰ,
ਮੇਰਾ ਧਨ, ਮੇਰਾ ਘਰ ਬਾਰ,
ਉਹ ਪੁਰਸ਼ ਤਾਂ ਔਖੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ,
ਦੁਖੀ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਮੰਨ ਕੇ
ਸਭ ਕੁਝ ਉਹਦੀ ਖੇਡ ਮੰਨ ਲਈ,
ਉਹ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਸਰੂਪ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ।

**Those who consider things like,
son, wealth, home and family as their own,
become miserable and unhappy.
Those who accept that all things belong to God
and accept everything as His will,
they are always comfortable and blissful.**

ਉਪਦੇਸ਼-

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ

Sri Satguru Jagjit Singh Ji

ਸਿਖੀ ਤਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਮੰਨਣ
ਦੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਮੰਨੇ ਸਿੱਖ
ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ, ਨਹੀਂ ਸਾਧੂ ਬਣਦਾ,
ਭਾਮੇ ਕਿਤਨੇ ਬਾਣੇ ਬਣਾਵੇ ਕੋਈ,
ਪਰ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਮੰਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕੁਛ ਬੀ
ਨਹੀਂ ਹੱਥ ਅਉਂਦਾ, ਏਹੁ ਸੂਬ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਂ
ਕਾ ਮਤੁ ਹੈ।

**Sikhism is about believing in
the word *Shabad*. (sayings of the guru)
Without obeying the Guru,
one does not become a Sikh,
one does not become a Saint,
no matter how many different types of
Ideologies one adopts,
but without believing in Guru,
nothing is attained.
This is the opinion of all the scriptures.**

ਹੁਕਮ-

**ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ
Sri Satguru Ram Singh Ji**